

תקציר מנהלים

אני, לי מרדכי, היסטוריון במקצועי ואזרחי ישראלי, מעיד במסמך זה, במהלך האירועים המתפתחים, על המצב הנורא ברצועת עזה. הכמות העצומה של עדויות שראיתי, הרבה מהן מקושרות בהמשך מסמך זה, הספיקו עבורי כדי להאמין שישאל מבצעת ג'נוסייד (רצח עם) באוכלוסיה האזרחית בעזה. המלחמה הנוכחית היא התגובה הישראלית לטבח שביצע חמאס ב-7.10.23, פשע מלחמה ופשע נגד האנושות שבעצמו נעשה בתוך ההקשר של העימות המתמשך בין ישראל והפלסטינים – עימות שחוזר ל-1917 או 1948 (או תאריכים אחרים). בכל המקרים, אינני מאמין שעולות היסטוריות ומעשי זוועה בעבר מצדיקים מעשי זוועה נוספים בהווה. בהקשר זה, אני מאמין שהתגובה הישראלית למעשי חמאס ב-7.10 היא חסרת פרופורציה בבירור.

הפסקאות בתקציר המנהלים כוללות את תמצית החלקים הארוכים בהרבה בהמשך מסמך זה, פסקה לכל חלק. כל אחד מהחלקים כולל עשרות רבות של הפניות לעדויות שעליהן ביססתי את הערכתי.

בחמשת החודשים האחרונים, ישראל ביצעה טבח רב בפלסטינים בעזה, ועד לזמן הכתיבה גרמה למותם של למעלה מ-30,000 פלסטינים – כ-70% מהם נשים וילדים. עשרות אלפים אחרים נפצעו. מספרים אלו הם כנראה ספירת חסר בשל ההרס המכוון של מערכת הבריאות בעזה, המקור העצמאי היחיד למספרים אלו (בהם משתמשת גם ישראל, כולל ראש הממשלה וצה"ל).

ישראל ניסתה באופן אקטיבי לגרום למוות בקרב האוכלוסיה האזרחית בעזה. היא עשתה זאת באמצעות הרס המוסדות המאפשרים חיים – כמו בתי חולים או סוכנויות סיוע – ובאמצעות מניעת האמצעים הבסיסיים לחיים מהרצועה – כמו מזון, מים ותרופות. כתוצאה מכך, בני אדם ברצועה (בעיקר ילדים) כבר החלו למות מהרעבה והיעדר נזלים. בשל היעדר התרופות, טיפולים מורכבים כמו קטיעות איברים וניתוחים קיסריים נעשים ללא הרדמה. ישראל גם ניסתה להרוס את התשתית החברתית של החברה הפלסטינית באמצעות נזק ממוקד למוסדות תרבות כמו אוניברסיטאות, ספריות, ארכיבים, מבני דת ואתרים היסטוריים.

דה-הומניזציה שעברו הפלסטינים בשיח הישראלי חזקה כל כך עד שרוב גדול של יהודים ישראלים תומך בפעולותיה של ישראל במלחמה. אין ספור סרטונים מהרצועה שהועלו על ידי חיילים ישראלים מעידים על התעללות רחבה בפלסטינים (הכוללים אלימות אכזרית ודה-הומניזציה), ביזה מנורמלת בהיקף נרחב, והרס חסר אבחנה של כל סוגי הרכוש ללא השלכות. תכנים אלו מקבלים גיבוי מעדויות של פלסטינים, המציגים את החוויה הפלסטינית של מוות, הרס והתעללות בזמן שהוחזקו על ידי מערכת הביטחון הישראלית.

כל העדויות שראיתי מצביעות על כך שמטרתה של ישראל היא לטהר את רצועת עזה, באופן חלקי או מלא. דמויות מפתח בממשלת ישראל העידו על מטרה זו בשלבים שונים לאורך המלחמה. חלק ממשרדי הממשלה בישראל תכננו טיהור כזה או פעלו להוציאו לפועל. ישראל כבר טיהרה אזורים נרחבים משטח הרצועה באמצעות הרס ובולדוזרים, ובמקביל בנתה תשתיות צבאיות משלה וניסתה לדחוק את הפלסטינים לאזורים מצומצמים ברצועה, שהייתה צפופה מאוד עוד לפני המלחמה.

אחת ממטרות המלחמה, על פי ממשלת ישראל, היא לשחרר את החטופים אשר למעלה מ-130 מהם נותרו בשבי חמאס נכון לזמן הכתיבה. גם כאן העדויות ממחישות שפעולה צבאית אינה אפקטיבית בשחרורם. עד כה ישראל שחררה בדיוק שלושה חטופים בפעילות צבאית, ובמקביל הרגה חטופים אחרים באופן ישיר או עקיף בשל פעולותיה ברצועה. החברה הישראלית מפוצלת סביב שאלת המחיר המוצדק לשחרור החטופים, לפחות באופן חלקי בשל פעולות ממשלת ישראל.

תשומת הלב העולמית לעזה הסבה את תשומת הלב מהגדה המערבית. שם, פעולותיה של ישראל באמצעות הצבא ומתנחלים מאז תחילת המלחמה הרגו מאות פלסטינים, טיהרו אתנית לפחות 15 קהילות מקומיות, והובילו לעליה חדה ברמות האלימות והתעללות מצד מדינת ישראל והמתנחלים.

כל האמור לעיל התאפשר בשל תמיכה חזקה של רוב התקשורת הממוסדת בישראל ובמערב – במיוחד בארה"ב, בריטניה, וגרמניה. קמפיין התמיכה במלחמה – שנתמך על ידי המדינה וערוצי התקשורת המרכזיים במקומות אלו – נותן לגיטימציה לאלימות ולפעולות הישראליות, מסב את תשומת לב הציבור מהתרחשויות רבות בעזה, ומסייע לדה-הומניזציה של הפלסטינים.

אני, לי מרדכי, היסטוריון ואזרחי ישראלי, מעיד במסמך זה, במהלך האירועים המתפתחים, על המצב הנורא ברצועת עזה. אני כותב את דעתי האישית מתוך אחריות כפולה: כאזרח שמדינתו מבצעת מה שאני רואה כפשעים חמורים, וכאקדמאי, שמאמין שמאחר והקדשתי את הקריירה שלי למחקר עליו להצביע על אי-צדק, במיוחד כשהוא מתרחש כל כך קרוב. אני כותב גם בשל השתיקה המאכזבת בנושא בקרב מוסדות אקדמיים רבים בישראל ובעולם, במיוחד כאלו שהיה מצופה מהם להשמיע את קולם בבירור. קומץ העמיתות והעמיתים שלי שבחרו לדבר באופן אמיץ היוו עבורי השראה.¹ אינני מאמין שמסמך זה ישכנע רבים, אבל כתבתי אותו כדי להעיד שבזמן המלחמה היו וישנם גם קולות ישראליים שדיברו אחרת.

ניתן למצוא את הגרסה המעודכנת ביותר של מסמך זה בעמודי ה-[academia.edu](https://www.academia.edu) וה-[Twitter](https://twitter.com) שלי, בהם גם קיימת גרסה זהה באנגלית. גרסאות ישנות ניתן למצוא בעמוד הטוויטר שלי. אני מתכנן להמשיך לעדכן את המסמך מדי כמה שבועות. אני כולל במסמך זה כמות גדולה של הפניות, במיוחד לסרטונים מהרצועה, כדי להעביר ולהבהיר את גודל האירוע ושכיחות הזוועות שאותן אני מתאר.

למרות שאינני עורך דין או מומחה בנושאים אלו, העדויות שראיתי ושאותן אני מתאר בהמשך הספיקו עבורי להאמין שמה שישראל עושה לאוכלוסייה האזרחית בעזה הוא פשע נגד האנושות² שעונה להגדרה של ג'נוסייד למיטב הבנתי.³ החלטה זמנית של בית הדין הבינלאומי לצדק (International Court of Justice) ב-26.1.24 קבעה⁴ שפעולותיה של ישראל עשויות להיחשב לג'נוסייד, בהמשך לדבריהם של מומחים לפני⁵ ואחר ההחלטה⁶ – וכולל פעולה וכוונה.⁷ שופט פדרלי בקליפורניה קבע גם כן שפעולותיה של ישראל בעזה עשויות להיחשב ג'נוסייד.⁸ נכון לתחילת מרץ, ישראל לא שינתה באופן משמעותי את דרכיה מאז החלטת בית הדין הבינלאומי לצדק.⁹

ב-7.10.23, חמאס תקף את ישראל. במתקפה זו חמאס הרג כ-1,200 בני אדם, רובם אזרחי ישראל, וחטף כ-250 בני אדם, אזרחים ברובם, לרצועת עזה. אירועי זוועה אלו מהווים פשעי מלחמה ופשעים נגד האנושות רבים אחרים כתבו על הנושא בתקשורת הישראלית והבינלאומית, ואין לי מה לחדש בעניין. פעולות נוראיות אלו – שבעצמן נעשו בהקשר היסטורי שחוזר לסכסוך המתמשך בין ישראל והפלסטינים – הובילו למלחמה שמהווה את ההקשר לכתיבת מסמך זה.

למרות מעשי הזוועה האמורים של חמאס, אני מאמין שתגובתה של ישראל לאירועי ה-7.10 במהלך חמשת החודשים האחרונים היא נפשעת, לא מוסרית וממשיכה להיות חסרת פרופורציה. ברור לי שעמדותיי בנושא משקפות דעת מיעוט קטנה בחברה הישראלית. בסקרים בנושא רק 1.8% (אוקטובר), 7% (דצמבר) ו-3.2% (ינואר) מהנשאלים היהודים בישראל האמינו שצה"ל משתמש ביותר מדי כוח בעזה.¹⁰

עמדתי מבוססת על מידע רב שאספתי בעיקר החל מסוף דצמבר 2023. בהערכותיי נתתי העדפה למידע שמגיע מגורמים מבוססים כמו האו"ם, במיוחד ה-Office for the Coordination of Humanitarian Affairs, שמפרסם עדכונים כמעט יומיים לגבי המציאות בעזה, ומספר ארגונים העוסקים בסיוע הומניטרי וזכויות אדם. השתמשתי גם באמצעי התקשורת המסורתיים, במיוחד במקרים עובדתיים (למשל: מישהו שאמר משהו). במקרים של תחקירי עומק של נושא מסוים השתמשתי גם במקורות כמו אתר מגזין +972/שיחה מקומית

¹ בחרתי לכתוב את ההצהרה הנוכחית בנוגע לנעשה בעזה לאחר שקיבלתי השראה לעניין מפרופ' ג'ון מירשהיימר, שכתב מסמך דומה לפני מספר שבועות (<https://mearsheimer.substack.com/p/death-and-destruction-in-gaza>). בנוסף, המסמך שחיברה צפון אפריקה לבית הדין הבינלאומי סיפק חלק (<https://www.ici-cij.org/sites/default/files/case-related/192/192-20231228-app-01-00-en.pdf>).

² <https://www.un.org/en/genocideprevention/crimes-against-humanity.shtml>

³ <https://www.un.org/en/genocideprevention/genocide.shtml>

⁴ <https://www.ici-cij.org/sites/default/files/case-related/192/192-20240126-ord-01-00-en.pdf>

⁵ <https://time.com/6334409/is-whats-happening-gaza-genocide-experts/>

⁶ <https://www.justsecurity.org/91457/top-experts-views-of-intl-court-of-justice-ruling-on-israel-gaza-operations-south-africa-v-israel-genocide-convention-case/>

⁷ <https://www.un.org/en/genocideprevention/genocide.shtml>

⁸ <https://www.theguardian.com/world/2024/feb/01/genocide-gaza-israel-california-court> השופט סגר את התיק מכיוון שלא הייתה לו סמכות שיפוט ביחס למדינות ארה"ב.

⁹ <https://www.middleeasteye.net/news/how-israel-defied-ici-provisional-measures>

¹⁰ https://social-sciences.tau.ac.il/sites/socsci.tau.ac.il/files/media_server/social/2023/Findings-November-2023-EN.pdf; <https://www.reuters.com/world/middle-east/israelis-say-hamas-must-be-crushed-despite-gaza-casualties-un-rebuke-2023-12-13/>; <https://www.idi.org.il/articles/51742>; https://en-social-sciences.tau.ac.il/sites/socsci-english.tau.ac.il/files/media_server/social/peaceindex/2024-01-findings.pdf

הישראלי. כדי לתמוך בסיפורים הרחבים השתמשתי גם במידע משני הצדדים במדיה החברתית. להערכתו, מאז תחילת המלחמה, קראתי מאות רבות של מאמרים – אקדמיים, כאלו שנכתבו על ידי אקדמאים או עיתונאים, ואחרים. בנוסף, צפיתי באלפי סרטונים ותמונות מהרצועה, בעיקר מהצד הישראלי. רבים מהסרטונים האלו כוללים תכנים הקשים לצפייה – אלימות, אכזריות, דה-הומניזציה ותוצאותיהן. אני מעריך שהרוב הגדול של המידע שאספתי מהמקורות השונים וכללתי במסמך זה הוא מהימן, ובחתי פעמים רבות שלא לכלול מידע משני הצדדים אשר הייתה לי סיבה לפקפק באמינותו. אני כולל במסמך זה הערות שוליים רבות אשר מפנות למקורות בהם השתמשתי, כדי לאפשר לקורא.ת לחזור למקורות כדי לבדוק את דבריי.

מסמך זה מעדכן ומרחיב גרסאות מוקדמות יותר של הבנתי את המתרחש בעזה שאותן פרסמתי בתחילת ינואר, בסוף ינואר ובאמצע פברואר 2024 בהמשך לרעיונות והצעות שקיבלתי מאז. מטרתו המרכזית של המסמך נותרה להצהיר את דעתי בציבור מתוך תחושת המחויבות שלי לערכי זכויות אדם. מטרה משנית היא לשמור לפחות חלק מהעדויות אליהן נחשפתי במהלך הקריאה שלי על המלחמה. אני מקווה שהמסמך יהיה מועיל עבור קוראיו כדי להבין את הנסיבות בימים מורכבים אלו בהווה ובעתיד.

הקשר

רצועת עזה היא אזור זעיר בגודל של כ-365 קמ"ר. אוכלוסיית הרצועה כוללת כ-2.3 מיליון בני אדם, והיא אחד האזורים הצפופים ביותר בעולם.¹¹ ישראל שולטת בגבולותיה של עזה, בתקשורת שלה, בחשמל ובמים שלה, ואף במרשם האוכלוסין שלה.¹² ארגון האו"ם, ארגונים לזכויות אדם, משרדי ממשלה (כולל בארה"ב ובבריטניה) ומשפטנים ראו ברצועת עזה שטח כבוש שבו שולטת ישראל עוד מלפני המלחמה.¹³ מאפיינים אלו, כמו גם הגיאוגרפיה והדמוגרפיה של עזה מחריפות את המשבר שלגביו אפרט למטה. ישראל, אפילו לפני המלחמה הנוכחית, הוגדרה כמדינת אפרטהייד על ידי ארגוני זכויות אדם מובילים, שהוציאו בנושא דו"חות רציניים ומבוססים על עובדות (Human Rights Watch,¹⁴ אמנסטי,¹⁵ בצלם¹⁶). מצב זה הקל על הרבה מהמדיניות והפעולות שבהן אני דן בהמשך.

הטבח בפלסטינים

עד כה, ישראל הרגה יותר מ-31,490 עזתיים – בערך אחוז וחצי מסך אוכלוסיית הרצועה.¹⁷ זו הערכה שמרנית שכמעט בוודאות תגדל באופן משמעותי.¹⁸ המספר מקובל על ידי בכירים ישראלים.¹⁹ המספר אינו כולל כ-7,000 נעדרים, רבים מהם עדיין קבורים מתחת להריסות.²⁰ המספר גם אינו כולל את אלו שמוותם לא דווח למשרד הבריאות בעזה. על פי הנתונים הנגישים לציבור, כולל המידע בישראל, בערך שלושה רבעים (73%) ממקרי המוות בעזה הם של נשים וילדים.²¹ באמצע פברואר נהרגו כבר למעלה מ-12,300 ילדים.²² 73,439 בני אדם (כ-3 אחוזים מאוכלוסיית הרצועה) נפצעו.²³

¹¹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-87>

¹² <https://features.gisha.org/gaza-up-close/>

¹³ Sanger, Andrew (2011). "The Contemporary Law of Blockade and the Gaza Freedom Flotilla". In M.N. Schmit, Louise Arimatsu; Tim McCormack (eds.). *Yearbook of International Humanitarian Law 2010*. Yearbook of International Humanitarian Law. Vol. 13. Springer Science & Business Media. pp. 429-431.

¹⁴ <https://www.hrw.org/report/2021/04/27/threshold-crossed/israeli-authorities-and-crimes-apartheid-and-persecution>

¹⁵ <https://www.amnesty.org/en/documents/mde15/5141/2022/en/>

¹⁶ <https://www.btselem.org/topic/apartheid>

¹⁷ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160>

¹⁸ <https://www.mekomit.co.il/%D7%A6%D7%A4%D7%A8%D7%99-%D7%94%D7%94%D7%A8%D7%95%D7%92%D7%99%D7%9D-%D7%91%D7%A2%D7%96%D7%94-%D7%9B%D7%A0%D7%A8%D7%90%D7%94-%D7%92%D7%91%D7%95%D7%94%D7%99%D7%9D-%D7%A4%D7%99-%D7%A9%D7%9C%D7%95/>

¹⁹ לפחות 26 אלף הרוגים בתחילת) (<https://www.politico.eu/article/israels-netanyahu-says-he-will-defy-bidens-red-line-and-invade-rafah/>); <https://www.mekomit.co.il/%D7%A6%D7%A4%D7%A8%D7%99-%D7%94%D7%94%D7%A8%D7%95%D7%92%D7%99%D7%9D-%D7%91%D7%A2%D7%96%D7%94-%D7%9B%D7%A0%D7%A8%D7%90%D7%94-%D7%92%D7%91%D7%95%D7%94%D7%99%D7%9D-%D7%A4%D7%99-%D7%A9%D7%9C%D7%95/>

²⁰ <https://www.theguardian.com/world/2024/jan/08/the-numbers-that-reveal-the-extent-of-the-destruction-in-gaza>

²¹ <https://apnews.com/article/israel-hamas-war-news-02-12-2024-4ade5edf47711c6b0c13d1380980de2b>

²² <https://apnews.com/article/israel-hamas-war-news-02-12-2024-4ade5edf47711c6b0c13d1380980de2b>

²³ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160>

גם לאחר שבית הדין הבינלאומי לצדק קרא לישראל לעשות את כל שביכולתה למנוע הרג פלסטינים, ישראל הרגה בממוצע מאז פרסום הקריאה (26.1.24) למעלה מ-100 פלסטינים ביום, נכון לזמן פרסום מסמך זה.²⁴ פאנל של מומחים מטעם האו"ם הצהיר בפברואר שיש לעצור באופן מיידי את ייצוא הנשק לישראל.²⁵

דוברים ישראלים העריכו שכשני אזרחים נהרגו על כל איש חמאס, וטענו שמדובר ביחס מוצדק (כלומר ש-66% מההרוגים הם אזרחים לא לוחמים).²⁶ בפועל, סביר שהיחס הוא גרוע יותר – עם הערכות שבין 80 ל-90 אחוז ממקרי המוות היו של אזרחים.²⁷ על פי התחקיר המעמיק ביותר בנושא, ישראל יודעת בדיוק רב את מספר האזרחים שייפגעו בהתקפותיה וממשיכה להפציץ בניינים עם מעט פיקוח, בדרך כלל תוך כדי הפעלת מערכת בינה מלאכותית ("הבשורה").²⁸ כ-40-45 אחוזים מהפצצות בהן השתמשה ישראל אינן מונחות, מה שהופך אותן להפצצות חסרות אבחנה.²⁹ בששת השבועות הראשונים של המלחמה, ישראל השתמשה בפצצות במשקל טון באזורים שעליהם הכריזה כבטוחים עבור אזרחים בלפחות 208 מקרים.³⁰ בנוסף, ישראל השתמשה ברחפנים כדי לירות על אזרחים.³¹ בפברואר ארגון Amnesty International פרסם תחקיר מדוקדק של ארבע התקפות ישראליות במהלך המלחמה שהרגו בסך הכל לפחות 95 אזרחים. כולן התרחשו בדרום הרצועה, באזור שהיה אמור להיות אז בטוח, והארגון לא מצא שום אינדיקציה שהבניינים שהופצצו או האנשים שבתוכם היו מטרות לגיטימיות.³² בכיר לשעבר לענייני זכויות אדם באו"ם אמר בסוף פברואר שהתקפות ישראל בעזה גרמו ככל הנראה לקצב המוות הגבוה ביותר בכל לחימה של כל צבא מאז הג'נוסייד ברואנדה ב-1994.³³

קצב הרג האזרחים מזעזע, במיוחד לאור העובדה שהוא ממשיך בזמן אמת. המזכיר הכללי של האו"ם ציין ש"אנחנו חווים הרג של אזרחים ללא תקדים וללא מקבילה בכל קונפליקט [בשנים האחרונות]".³⁴ מאז תחילת המלחמה, ישראל הרגה בממוצע כ-100 ילדים ביום. מספר הילדים המתים גדול מסך כל הילדים שנהרגו בכל אזורי הקונפליקט האחרים בעולם בשלוש השנים האחרונות, והרבה יותר גדול ממספר הילדים שמתו במלחמות אחרות במאה ה-21.³⁵ רק באוקטובר, מספר הילדים המתים בעזה היה גדול פי 10 ממספר הילדים שנהרגו בכל השנה הראשונה של מלחמת רוסיה-אוקראינה.³⁶ על פי מנהל UNICEF, עזה היא "המקום המסוכן ביותר בעולם עבור ילדים".³⁷ UNICEF העריך בתחילת פברואר שלפחות 17,000 ילדים היו ללא מבוגר מלווה או הופרדו מהוריהם.³⁸ תמותת הילדים נוכחת מאוד בסרטונים רבים מהרצועה, שרובם מצולמים על ידי בני משפחותיהם.³⁹ בסוף פברואר, ראש ארגון "רופאים ללא גבולות" אמר למועצת ביטחון של האו"ם שבשל התמותה הגבוהה ילדים מגיל 5 ומעלה אמרו לאנשי הארגון שהם מעדיפים למות מלהמשיך את הסבל סביב העקירות, הפחד והצפייה בבני משפחותיהם מתים לנגד עיניהם.⁴⁰ עיתונאי עזתי סיפר במכתב פתוח ששלח

²⁴ <https://twitter.com/ZachFoster/status/1758520277288341601>

²⁵ <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2024/02/arms-exports-israel-must-stop-immediately-un-experts>

²⁶ <https://cnn.com/2023/12/05/middleeast/israel-hamas-military-civilian-ratio-killed-intl-hnk/index.html>

²⁷ ניתן לראות למשל את הערכת התמונה הנמוכה בהרבה בכתבה זו (כ-2,000-1,000 חמושי חמאס בסוף נובמבר): <https://www.theguardian.com/world/2023/nov/26/idf-messaging-suggests-gaza-truce-unlikely-to-last-much-beyond-tuesday>

בנוסף, מעבר ל-70% מהמתים שהם נשים וילדים, סביר שחלק מתוך הגברים שנהרגו אינם חמושים או קשורים לחמאס

²⁸ <https://www.972mag.com/mass-assassination-factory-israel-calculated-bombing-gaza/>;

<https://www.theguardian.com/world/2023/dec/01/the-gospel-how-israel-uses-ai-to-select-bombing-targets>

²⁹ <https://edition.cnn.com/2023/12/13/politics/intelligence-assessment-dumb-bombs-israel-gaza/index.html>

³⁰ <https://www.nytimes.com/2023/12/21/world/middleeast/israel-gaza-bomb-investigation.html> ; למשל

<https://www.cnn.com/videos/world/2024/02/23/gaza-atrocities-investigation-warehouse-attack-karadsheh-pkg-vpx.cnn>

³¹ <https://www.middleeasteye.net/news/war-gaza-israeli-quadcopters-hi-tech-weapon-menacing-palestinian-civilians>

³² <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2024/02/israel-opt-new-evidence-of-unlawful-israeli-attacks-in-gaza-causing-mass-civilian-casualties-amid-real-risk-of-genocide/>

³³ <https://twitter.com/OwenJones84/status/1760286175699272027> ; <https://foreignpolicy.com/2024/02/14/gaza-war-israel-civilian-deaths-urban-warfare-hamas/>

³⁴ https://twitter.com/UN_News_Centre/status/1726609880986083685

³⁵ <https://www.savethechildren.net/news/gaza-3195-children-killed-three-weeks-surpasses-annual-number-children-killed-conflict-zones>;

³⁶ <https://euromedmonitor.org/en/article/5903/Number-of-Gazan-children-killed-in-under-a-month-is-10-times-higher-than-that-of-Ukrainian-children-killed-in-entire-first-year-of-Russia%E2%80%99s-ongoing-war>.

³⁷ <https://www.unicef.org.uk/press-releases/statement-by-unicef-executive-director-catherine-russell-on-the-resumption-of-fighting-in-gaza/>

³⁸ <https://www.unicef.org/press-releases/stories-loss-and-grief-least-17000-children-are-estimated-be-unaccompanied-or>

³⁹ <https://twitter.com/NourNaim88/status/1760724513581584472> ; <https://twitter.com/CensoredNws/status/1761662724331774349>;

<https://twitter.com/RamAbdu/status/1762531665958547626>

⁴⁰ <https://www.msf.org/msf-briefing-gaza-un-security-council>

לחברה הישראלית על מקרה בו ילד בן 6 שכב בלילה בקור מתחת גלגלי משאית, וכשנשאל מדוע ענה שהוא רוצה שהנהג ידרוס אותו כשהוא ישן מפני שכל משפחתו נהרגה. הילד מת מעט לאחר מכן מהיפותרמיה.⁴¹

נכון ל-15.3, 168 עובדי או"ם נהרגו.⁴² 125 עיתונאים ועובדי תקשורת נהרגו, יותר ממספר העיתונאים שנהרגו בכל מלחמת העולם השנייה, ובקצב גבוה יותר מאשר כל קונפליקט אחר במאה השנים האחרונות.⁴³ למעלה מ-100 פרופסורים באוניברסיטאות, כולל מספר אקדמאים פלסטיניים מובילים, נהרגו.⁴⁴ לפחות 348 עובדי בריאות פלסטיניים נהרגו.⁴⁵ ההתקפות של ישראל על בתי חולים הרגו מאות פלסטינים. אחרים מתו בשל מחסור באמצעים או פינויים בכוח.⁴⁶ ארבעה פגים שהיו בטיפול נמרץ, למשל, מתו לאחר שצה"ל כפה על האח שטיפל בהם לעזוב את בית החולים. הפגים, שלא יכלו לשרוד את המעבר, הושארו במיטותיהם ונמצאו בזמן הפסקת האש בסוף נובמבר במצב של ריקבון מתקדם מכיוון שלא קיבלו שום טיפול.⁴⁷ בשל המוות הרב, עזתים החלו לחפור קברים וקברי אחים במקומות רבים.⁴⁸

ערך חיי פלסטינים זול מאוד. במקרה אחד, צה"ל התקיף רכב עם שישה אזרחים. לאחר שארבעה נהרגו, ילדה בת 15 התקשרה מתוך הרכב לסהר האדום הפלסטיני כדי לבקש סיוע וככל הנראה נהרגה במהלך השיחה. בת דודתה בת ה-6, התקשרה גם היא בבעתה וניהלה שיחה של כ-3 שעות מהרכב כשהיא מוקפת בבני משפחתה המתים. שני פרמדיקים התנדבו לצאת לאזור, והסהר האדום העביר לצה"ל מידע על הגעתם. הקשר עם הילדה והפרמדיקים אבד, ו-12 יום לאחר מכן נמצאה גופתה המתפוררת של הילדה ברכב של משפחתה, בעוד ששני הפרמדיקים נהרגו בסמוך לרכב כשטנק הפגז את האמבולנס בו נסעו.⁴⁹ במקרה אחר, חיילי צה"ל נכנסו לבית משפחה והרגו את שני ההורים לעיני ילדיהם (בני 11, 9 ו-5; הצעיר, עם שיתוק מוחין, איבד את עינו מרימון שהושלך).⁵⁰ במקרה אחר, חיילי צה"ל אזקו עזתי ושלחו אותו לבית חולים בעזה כדי לדרוש מהפליטים שבו להתפנות. לאחר שהעזתי ניסה לצאת מבית החולים, החיילים ירו בו.⁵¹ צה"ל הפציץ את בית החולים לאחר מכן.⁵² רופאה אמריקאית שחזרה מהתנדבות בעזה סיפרה ללוס אנג'לס טיימס כי בזמן שעבדה בבית חולים ברצועה מספר ילדים בגילאי 5-8 הובאו למיון. בכל המקרים הילדים נורו בראשם בכדור אחד על ידי צלף.⁵³ מעוכב עזתי נאזק בידיו לפני שדרס אותו טנק של צה"ל, ייתכן שבעודו בחיים. התמונה של מה שנותר מגופתו הועלה לערוץ טלגרם ישראלי תחת הכותרת "טוב אתם הולכים לאהוב את זה!!!".⁵⁴ ארגון זכויות אדם תיעד מספר מקרים נוספים בהם חיילי צה"ל דרסו אזרחים בעודם בחיים.⁵⁵ במקרה אחר, חייל צה"ל הרג גבר בעל מוגבלויות לעיני אמו לאחר שהגבר זעק מפחד ולא שתק כפי שהחייל הורה.⁵⁶ חייל אחר הרג גבר חירש ולא חמוש בן 73 לאחר שזה סימן לו לא לירות. מפקדו של החייל אמר בתגובה "הוא עשה לך 'לא לא' והורדת אותו? מעולה".⁵⁷ יש סיפורים רבים אחרים דומים של הרג אזרחים ללא מטרה ברורה.⁵⁸

⁴¹ <https://twitter.com/AGvryahu/status/1763102777423659018/photo/1>

⁴² <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160>

⁴³ <https://cpi.org/2024/01/journalist-casualties-in-the-israel-gaza-conflict/>; <https://www.aljazeera.com/news/2023/11/9/how-deadly-is-the-israel-gaza-war-for-journalists>; <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160>

⁴⁴ <https://www.ici-cij.org/sites/default/files/case-related/192/192-20231228-app-01-00-en.pdf> (#90);

<https://twitter.com/Timesofgaza/status/1744041205938409756>; <https://twitter.com/NourNaim88/status/1743662116614070495>; <https://twitter.com/NourNaim88/status/1745135460270096699>; <https://euromedmonitor.org/en/article/6108/Israel-kills-dozens-of-academics-destroys-every-university-in-the-Gaza-Strip>; - רשימה עם שמות כאן - <https://twitter.com/sawporg/status/1755224105249333643>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1760047560025317563>

⁴⁵ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160>

⁴⁶ <https://www.unrwa.org/resources/reports/unrwa-situation-report-80-situation-gaza-strip-and-west-bank-including-east-jerusalem>

⁴⁷ <https://www.washingtonpost.com/world/2023/12/03/gaza-premature-babies-dead-nasr/>

⁴⁸ <https://twitter.com/NourNaim88/status/1759600702886748387>

⁴⁹ <https://www.aljazeera.com/news/2024/2/10/body-of-6-year-old-killed-in-deliberate-israeli-fire-found-after-12-days>

⁵⁰ <https://www.youtube.com/watch?v=3RDXQapOtUg>

⁵¹ <https://theintercept.com/2024/02/14/gaza-nasser-hospital-evacuation-israel-prisoner/>

⁵² https://twitter.com/Ahmad_tibi/status/1758038092353503495

⁵³ <https://www.latimes.com/opinion/story/2024-02-16/rafah-gaza-hospitals-surgery-israel-bombing-ground-offensive-children>

⁵⁴ <https://twitter.com/muhammadshihad2/status/1763469843070697726>; <https://www.middleeasteye.net/news/war-gaza-israel-palestinian-ran-over-tank-images-suggest>

⁵⁵ <https://euromedmonitor.org/en/article/6202>; יש גם מקרי דריסה של גופות של פלסטינים: <https://www.middleeasteye.net/news/israel-soldier-boasted-running-over-dead-palestinian-man-tank>

⁵⁶ <https://www.itv.com/news/2024-03-01/he-didnt-understand-disabled-man-shot-dead-in-gaza-hospital-by-idf>

⁵⁷ <https://twitter.com/MatanGolanPhoto/status/1766586400558739508>

⁵⁸ <https://twitter.com/NourNaim88/status/1761163980947558806>

באירוע חריג במיוחד, "טבח הקמח", לפחות 118 אזרחים נהרגו ומעל 700 נפצעו בזמן שניסו לקחת מזון משיירת משאיות שהביאה לעזה סיוע הומניטרי.⁵⁹ הפלסטינים טענו שצה"ל ירה בהם,⁶⁰ בעוד שצה"ל טען שרוב הפגיעות היו תוצאה של צפיפות ודחיפות, ודריסה של המשאיות את האזרחים.⁶¹ בשני המקרים האחריות למות האזרחים היא של צה"ל. התקשורת הבינלאומית נטתה לאשש את הטענה הפלסטינית, בין השאר בשל העובדה שצה"ל לא גיבה את טענתו בהוכחות ברורות (סרטון שפרסם נערך בבירו), ועל בסיס עדויות מהשטח.⁶² צוות מומחים של האו"ם וארגוני זכויות אדם מסכימים.⁶³ בנוסף, מנהל של בית חולים אליו הגיעו פצועים הצהיר כי רובם הגדול של הפצועים שהגיעו לקבל טיפול לאחר האירוע (142 מ-176) נפגעו מירי.⁶⁴ על פי מקורות מקוונים וסרטונים, פלסטינים שהגיעו לקבל מזון באותו מקום נורו פעמים רבות בימים לפני ואחרי "טבח הקמח".⁶⁵ בכל מקרה, השר לביטחון פנים שיבח את החיילים על תפקודם במהלך האירוע.⁶⁶ הדין הבינלאומי קובע שישראל מחויבת לספק מזון ומים באזורים בהם היא שולטת ככוח כובש.⁶⁷ ראוי לציין בהקשר זה כי ישראל וארה"ב הן שתי המדינות היחידות שהצביעו באו"ם נגד הצהרה שמזון הוא זכות אנושית ב-2021.⁶⁸

הנציב העליון של זכויות אדם באו"ם חזר על כך שאין מקומות בטוחים ברצועת עזה.⁶⁹ יש מספר קברי אחים בהם הוטמנו גופות של פלסטינים,⁷⁰ בעוד שגופות רבות אחרות הושארו ברחובות ונמצאות במצב של ריקבון מתקדם.⁷¹ ישנם דיווחים על "עשרות מקרים מתועדים של הוצאות להורג על ידי צה"ל".⁷² במקרה אחד כזה בדצמבר נטען שחיילי צה"ל הוציאו להורג לפחות 19 גברים לעיני בני משפחותיהם.⁷³ במקרה אחר נמצאו יותר מ-30 גופות בשקיות פלסטיק שחורות, עם כיסויי עיניים וידיים אזוקות.⁷⁴ מעט ממקרים אלו קיבלו איזושהי חשיפה בתקשורת הישראלית.⁷⁵

בסקר שנערך בינואר, שני שלישים מהנשאלים הישראלים העדיפו להמשיך את המלחמה במתכונתה הנוכחית.⁷⁶ בסקר מפברואר תמכו שלושה רבעים מהציבור היהודי בהרחבת הפעולה הצבאית לרפיח.⁷⁷

גרמת מוות לאוכלוסיה אזרחית

ישראל חונקת את האוכלוסיה הפלסטינית בעזה מתחילת המלחמה. כמויות המזון, דלק, תרופות ומים הן מוגבלות מאוד. היעדר אספקה ברצועה – מצור – הייתה המדיניות המוצהרת של נציגים ישראליים מובילים

⁵⁹ <https://www.cnn.com/2024/03/08/middleeast/gaza-flour-massacre-idf-report-intl/index.html>

⁶⁰ <https://twitter.com/NaksBilal/status/1763188564823576868> ; <https://twitter.com/idfonline/status/1763174751042695313> ; https://twitter.com/kaneez_e_zahrah/status/1763176424012230952

⁶¹ <https://www.cnn.com/2024/03/08/middleeast/gaza-flour-massacre-idf-report-intl/index.html>

⁶² <https://www.aljazeera.com/news/2024/2/29/dozens-killed-injured-by-israeli-fire-in-gaza-while-collecting-food-aid> ; <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68445973> ; <https://www.theguardian.com/world/2024/feb/29/gaza-aid-trucks-death-toll-explainer> ; <https://www.lemonde.fr/en/international/article/2024/03/09/gaza-new-accounts-of-the-flour-massacre> 6601904 4.html ; <https://www.972mag.com/gaza-aid-convoy-massacre-testimonies/>

⁶³ <https://euromedmonitor.org/en/article/6200> ; <https://www.theguardian.com/world/2024/mar/05/un-experts-condemn-israeli-massacre-of-palestinians-collecting-flour>

⁶⁴ <https://twitter.com/ytirawi/status/1763221018103996559> ; <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68445973>

⁶⁵ <https://www.lemonde.fr/en/international/article/2024/03/09/gaza-new-accounts-of-the-flour-massacre> 6601904 4.html ; <https://twitter.com/muhammadshehad2/status/1763651267237216587>

⁶⁶ <https://twitter.com/itamarbengvir/status/1763196768458604583> ; <https://www.ynet.co.il/news/article/b1dmqv6t> ; לניתוח של צה"ל: <https://www.mekomit.co.il/ps/132587/> לביקורת עליו:

⁶⁷ <https://guide-humanitarian-law.org/content/article/3/occupied-territory/>

⁶⁸ <https://press.un.org/en/2021/gashc4336.doc.htm>

⁶⁹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-82>

⁷⁰ <https://www.reuters.com/pictures/all-cemeteries-are-full-palestinians-buried-mass-grave-gaza-2023-11-22/>

⁷¹ <https://www.youtube.com/watch?v=Poydd3EG-8> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1761369042596647177>

⁷² <https://euromedmonitor.org/en/article/6058/Euro-Med-Monitor-sends-UN-rapporteurs-ICC-Prosecutor-primary-report-documenting-dozens-of-field-execution-cases-in-Gaza> ; <https://www.middleeasteye.net/news/war-gaza-survivors-recount-harrowing-israeli-field-executions> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1745259688801816854>

⁷³ <https://www.un.org/unispal/document/unlawful-killings-in-gaza-city-ohchr-press-release/> ;

<https://www.aljazeera.com/news/2024/1/20/palestinians-accuse-israeli-forces-of-executing-19-civilians-in-gaza>

⁷⁴ <https://www.aljazeera.com/news/2024/2/1/palestinians-demand-international-inquiry-after-mass-grave-found-in-gaza>

⁷⁵ <https://www.ynet.co.il/yedioth/article/yokra13792905> ; <https://www.ynet.co.il/news/article/syv8bslop>

⁷⁶ <https://www.idi.org.il/articles/52071>

⁷⁷ <https://www.idi.org.il/articles/53276>

מאז תחילת המלחמה.⁷⁸ רק כ-30% מ-200 מ-500 המשאיות שנחוצות לספק את הצרכים ההומניטריים ברצועה נכנסות מדי יום, ובתהליך הן נתקלות בקשיים רבים ואף לעיתים מותקפות על ידי צה"ל.⁷⁹ בשבועיים הראשונים של מרץ, רק חצי ממשיות הסיוע ההומניטרי לצפון עזה שתוכננו יצאו אל הפועל. האחרות לא קיבלו אישור מצה"ל או נדחו.⁸⁰ בעזה אין חשמל מאז תחילת המלחמה.⁸¹ מחירי הדלק, למשל, עלו בלמעלה מ-500%.⁸² בתחילת פברואר, בצפון הרצועה, מחירו של שק קמח (30 שקל לפני המלחמה) הגיע לבין 500-1000 שקל, עליה של פי 30-15.⁸³ בסוף החודש, דווח ברשתות שמחירה של צלחת עם מעט בשר נא ואורז הגיע ל-95 דולר (כ-360 שקל).⁸⁴ אח בבית החולים אל-שיפא אמר שלא אכל לחם במשך כחודשיים, במהלכם התקיים ממזון לבעלי חיים.⁸⁵ באותו הזמן, המומחה המוביל של האו"ם לזכות האנושית למזון תיאר את המציאות כ"מצב של ג'נוסייד", וה-World Food Programme הצהיר שעזתים החלו למות מסיבות הקשורות לרעב.⁸⁶ נכון לאמצע מרץ, 31 בני אדם (מהם 27 ילדים) בעזה מתו מתת-תזונה או היעדר נזלים עד כה.⁸⁷ בהקשר זה שר החוץ של האיחוד האירופי אמר למועצת הביטחון של האו"ם כי ישראל משתמשת ברעב ככלי למלחמה.⁸⁸

כתוצאה מכך, רוב אוכלוסיית עזה נמצא בסכנת רעב. כ-90% מהאזרחים בעזה חווים "רמות גבוהות של חוסר ביטחון תזונתי".⁸⁹ כמעט כל משקי הבית מדלגים על ארוחות, ובין 50-80% ממשקי הבית לא אוכלים במשך ימים שלמים.⁹⁰ מנהל ארגון הבריאות העולמי אמר בסוף ינואר שצוותים רפואיים ומטופלים חולים ופצועים מקבלים ארוחה אחת בלבד ביום.⁹¹ כ-40% מהאוכלוסיה חווים "רמות חירום" של היעדר מזון ומעל 15% (378,000) חווים רמות קטסטרופליות של היעדר מזון שמוגדרת כ"היעדר קיצוני של מזון, רעב ושחיקה מוחלטת של אפשרויות ההתמודדות [עם המצב]".⁹² הכלכלן הראשי של ה-World Food Program הדגיש כי "בחיי מעולם לא ראיתי משהו דומה מבחינת החומרה, מבחינת ההיקף ומבחינת המהירות".⁹³ חוקר חשוב של רעב ומנהל ה-World Peace Foundation הצהיר שלא ראה ב-40 שנות הקריירה שלו פשע מלחמה של הרעבה בהיקף דומה לנעשה בעזה.⁹⁴ הוא הצהיר עוד כי "הקפדנות, ההיקף והמהירות של הרס המערכות הנחוצות לקיום אנושי, והחלת המצור, חורגות מכל מקרה אחר של הרעבה מתוכננת ב-75 השנים

⁷⁸ https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/defense-minister-announces-complete-siege-of-gaza-no-power-food-or-fuel/ ; <https://twitter.com/KnessetT/status/1716502486331113922>

⁷⁹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160> ; <https://www.ochaopt.org/content/remarks-media-secretary-general> ; <https://edition.cnn.com/audio/podcasts/tug-of-war/episodes/0e6112dc-ae58-11ee-8bd1-6f9c6607fa1d> ; <https://jewishcurrents.org/israel-policy-starvation-gaza-aid>

⁸⁰ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-140>

⁸¹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160>

⁸² <https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000154766/download/>

⁸³ <https://www.haaretz.co.il/magazine/2024-02-07/ty-article-magazine/.highlight/0000018d-8213-daa1-a9fd-e21b04660000> ;

<https://www.france24.com/en/live-news/20231117-give-us-our-daily-bread-gaza-faces-flour-crisis>

⁸⁴ <https://twitter.com/HamzaAbuToha/status/1760588426103963720>

⁸⁵ <https://twitter.com/MiddleEastEye/status/1762736475957829852>

⁸⁶ <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68349031.amp> ; <https://www.theguardian.com/world/2024/feb/27/un-israel-food-starvation-palestinians-war-crime-genocide>

⁸⁷ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160> ;

https://twitter.com/Sarah_Hassan94/status/1761372883278807170 ; <https://twitter.com/NourNaim88/status/1761322640935940449> ;

<https://twitter.com/RamAbdu/status/1762518985633890640> ; <https://twitter.com/muhammadshehad2/status/1762478847277084910> ;

https://twitter.com/save_children/status/1762543144061575626 ; <https://twitter.com/aliila2021/status/1762535516774302206> ;

https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/two-babies-starve-to-death-in-northern-gaza-hamas-health-ministry/ ;

<https://twitter.com/FranceskAlbs/status/1763466551968035006> ; <https://twitter.com/FranceskAlbs/status/1764689858067358154> ;

<https://twitter.com/QudsNen/status/1764728907578712177> ; <https://twitter.com/UNICEF/status/1764296731380920490> ;

<https://euromedmonitor.org/en/article/6212/In-just-24-hours-two-children-and-an-elderly-man-starve-to-death-amid-rising-malnutrition-rates-in-Gaza>

⁸⁸ <https://apnews.com/video/europe-gaza-european-union-war-and-unrest-josep-borrell-63eebfe7f71f4ed881580913c51b7036>

⁸⁹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-113> ;

<https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-12-21/ty-article/.premium/0000018c-8908-d60e-afdf-ed0e2bb70000>

⁹⁰ https://www.ipcinfo.org/fileadmin/user_upload/ipcinfo/docs/IPC_Gaza_Acute_Food_Insecurity_Nov2023_Feb2024.pdf ;

<https://www.nytimes.com/2024/01/01/world/middleeast/gaza-israel-hunger.html> ; <https://www.972mag.com/rafah-children-hunger-aid/>

⁹¹ <https://www.who.int/director-general/speeches/detail/who-director-general-s-opening-remarks-on-gaza--the-who-executive-board--trans-fats-and-leprosy>

⁹² <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-113>

⁹³ <https://www.newyorker.com/news/q-and-a/gaza-is-starving>

⁹⁴ https://youtu.be/0pGgFZovlAw?si=mone7I85_SobAivS&t=875

האחרונות".⁹⁵ ארגון סיוע הצהיר ב-CNN שעזה היא המקרה עם ההתדרדרות המהירה ביותר שנרשמה אי פעם במצב תזונתי.⁹⁶

אזרחים נאלצים לאכול דשא ולשתות מים מזוהמים או מי ים בשל הרעב.⁹⁷ דו"ח של קבוצת ארגוני סיוע בהובלת סוכנות הילדים של האו"ם הצהיר בסוף פברואר שלמעלה מ-90% מהילדים בעזה חווים מחסור קשה במזון ובגיונו, ואחוז דומה סובל ממחלות זיהומיות. 70% מקבוצת גיל זו סבלה משלשולים בשבועיים במהלך פברואר.⁹⁸ תמונות וסרטונים מהרצועה מהווים עדות נוספת לטענות אלו.⁹⁹ למרות האמור לעיל, קצינים בצה"ל דרשו להקטין עוד יותר את הסיוע ההומניטרי לרצועה.¹⁰⁰ כ-60 אחוזים מהציבור היהודי מתנגדים באופן קבוע להעברת סיוע הומניטרי לרצועת עזה.¹⁰¹ מפגינים יהודים מנעו לחלוטין מסיוע הומניטרי להיכנס לרצועה מספר פעמים בחודשים האחרונים.¹⁰² חיילים תיעדו עצמם הורסים מחסני מזון ושורפים מזון בעזה.¹⁰³

בנובמבר פורסם כי כמות המים המסופקת לאדם מדי יום הייתה 1.5-1.8 ליטר (הממוצע המינימלי הנדרש לשתייה וצרכי הגיינה הוא כ-15 ליטר ליום),¹⁰⁴ כמות שירדה לפחות מליטר לאדם בממוצע בפברואר.¹⁰⁵ בשל היעדר ציוד רפואי, ניתוחים רפואיים – כולל ניתוחים קיסריים וקטיעות איברים – נעשים ללא חומרי הרדמה או אספקת דם.¹⁰⁶ בסרטון מהרצועה מוצג רופא עזתי שנאלץ לקטוע את רגלה של בתו על שולחן האוכל בביתו ללא חומרי הרדמה.¹⁰⁷ סטודנט לרפואה בבית החולים אל-שיפא מספר על האופן שבו תפר את פניו של ילד שנפצע בהפצצה, בחושך וללא חומרי הרדמה, במשך שלוש שעות.¹⁰⁸ יש סיפורים רבים נוספים במדיה החברתית. בשל מציאות זו, נשים הסובלות מדימום לאחר הלידה עוברות כריתות רחם, מה שמונע מהן להביא ילדים בעתיד.¹⁰⁹ מנהלת מרחב המזרח התיכון ב-Oxfam אמרה ש"בין האימה והזוועה בעזה אנחנו עכשיו בשלב המזעזע שבו תינוקות מתים בגלל שלשולים והיפותרמיה. מזעזע שתינוקות מגיעים לעולם ובשל התנאים האפוקליפטיים סיכוייהם לשרוד נמוכים". במקרים מסוימים, נשים נאלצו ללדת בכיתות מלאות בכ-70 אנשים אחרים, מצב שתיארה המנהלת כ"פשוט לא אנושי".¹¹⁰ שיעורי ההפלה ברצועה עלו ב-300% ביחס למצב לפני המלחמה.¹¹¹

מערכת הבריאות בעזה קרסה, כשרק שליש מבתי החולים ברצועה ורבע מהמרפאות שבה מתפקדים באופן חלקי.¹¹² עד כה דווחו מאות אלפים רבים של מקרים של מחלות בעזה.¹¹³ מעל 100,000 מקרים של שלשולים דווחו בדצמבר, חצי מהם בקרב ילדים בני 5 ומטה (שיעור של פי 25 יותר מהשכיחות לפני המלחמה).¹¹⁴ בשבוע באמצע דצמבר תועדו כ-3,200 מקרי שלשול ביום אצל ילדים מגיל 5 ומטה (ביחס ל-2,000 מקרים

⁹⁵ <https://www.nytimes.com/2024/01/11/health/gaza-israel-hunger-starvation.html> ;

<https://www.theguardian.com/commentisfree/2024/jan/31/israel-gaza-starvation-international-law> ; <https://jewishcurrents.org/israel-policy-starvation-gaza-aid>

⁹⁶ <https://twitter.com/MedicalAidPal/status/1763172220900151317>

⁹⁷ <https://www.cnn.com/2024/01/30/middleeast/famine-looms-in-gaza-israel-war-intl/index.html> ;

<https://www.haaretz.co.il/magazine/2024-02-07/ty-article-magazine/.highlight/0000018d-8213-daa1-a9fd-e21b04660000>

⁹⁸ <https://www.nutritioncluster.net/sites/nutritioncluster.com/files/2024-02/GAZA-Nutrition-vulnerability-and-SitAn-v7.pdf> ;

<https://www.theguardian.com/world/live/2024/feb/20/middle-east-crisis-live-israel-gaza-yemen-houthi-lebanon-hague-court-justice?page=with:block-65d4650d8f08f68df4ca9a84&filterKeyEvents=false#liveblog-navigation>

⁹⁹ <https://twitter.com/NourNaim88/status/1750503719806923075> ; <https://twitter.com/NABEELRAJAB/status/1750017231197544706> ;

<https://twitter.com/jakeshieldsaj/status/1751580352601309591>

¹⁰⁰ <https://news.walla.co.il/item/3633138>

¹⁰¹ <https://www.haaretz.com/israel-news/2024-01-30/ty-article/.premium/a-new-low-the-israelis-advocating-to-starve-the-people-of-gaza/0000018d-5b42-d0fc-a9bd-5f5fc0740000> ; <https://www.idi.org.il/articles/52967>

¹⁰² <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-125>

¹⁰³ <https://twitter.com/ytirawi/status/1757406177883750809>

¹⁰⁴ <https://docs.wfp.org/api/documents/WFP-0000154766/download/>

¹⁰⁵ <https://www.theguardian.com/world/2024/feb/27/un-israel-food-starvation-palestinians-war-crime-genocide>

¹⁰⁶ <https://www.unocha.org/publications/report/occupied-palestinian-territory/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-32> ;

<https://www.trtworld.com/middle-east/nightmarish-gazas-pregnant-women-endure-c-sections-without-anesthesia-15823792> ;

<https://news.un.org/en/interview/2023/11/1143327> ; <https://healthnews.com/news/c-sections-are-performed-without-anesthesia-in-gaza/> ;

https://www.juzoor.org/cached_uploads/download/2023/11/11/maternal-health-report-final-1699726911.pdf

¹⁰⁷ <https://twitter.com/NourNaim88/status/1746887014337671410>

¹⁰⁸ <https://twitter.com/NourNaim88/status/1763960723695185934>

¹⁰⁹ https://www.juzoor.org/cached_uploads/download/2023/11/11/maternal-health-report-final-1699726911.pdf

¹¹⁰ <https://www.oxfam.org/en/press-releases/babies-dying-preventable-causes-besieged-gaza-oxfam>

¹¹¹ <https://jezebel.com/miscarriages-in-gaza-have-increased-300-under-israeli-1851168680>

¹¹² <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160>

¹¹³ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160>

¹¹⁴ <https://www.who.int/news/item/21-12-2023-lethal-combination-of-hunger-and-disease-to-lead-to-more-deaths-in-gaza>

בחודש לפני המלחמה).¹¹⁵ יש בממוצע מקלחת בעזה לכל 4,500 בני אדם, ושירותים לכל 220 בני אדם.¹¹⁶ קולות ציבוריים חשובים בישראל, כמו ראש המל"ל לשעבר ויועץ רשמי לשר הביטחון בזמן המלחמה,¹¹⁷ קרא לאפשר למחלות להדביק את האוכלוסיה האזרחית בעזה.¹¹⁸

ישראל הוציאה מכלל שימוש את מערכת הבריאות ברצועה. בסוף פברואר, ראש "רופאים ללא גבולות" ציין כי "לא נותרה מערכת בריאות בעזה".¹¹⁹ ישראל הצדיקה זאת בטענות שבתי החולים והמרפאות שימשו למטרות צבאיות אבל ראש "רופאים ללא גבולות" ציין בסוף פברואר שהארגון שלו לא ראה שום הוכחה לכך מעבר לדבריה של ישראל.¹²⁰

כתוצאה מהתנאים שתוארו לעיל, ראש התוכנית לבריאות הציבור באוניברסיטת אדינבורו אמרה בדצמבר ש"העולם עשוי להתמודד עם מציאות שבה כמעט רבע מ-2 מיליון התושבים ברצועה – כמעט חצי מיליון בני אדם – ימותו בשנה הקרובה. ברוב המקרים, יהיה מדובר במוות בשל קריסת מערכת הבריאות, מגורמים אותם היה ניתן למנוע".¹²¹ חוקרים אחרים הגיעו למסקנות דומות ומפורטות יותר.¹²²

השיח הישראלי ודה-הומניזציה של פלסטינים

הרבה מהמציאות שתוארה למעלה מתאפשר באמצעות דה-הומניזציה המתמשכת של הפלסטינים, במיוחד אלו שחיים בעזה. דה-הומניזציה זו מגיעה מראשי המדינה. ראש הממשלה תיאר את הקונפליקט כ"מאבק בין בני אור ובני חושך, בין האנושות וחוק הג'ונגל",¹²³ טען ש"המלחמה היא בין התרבות ובין ברבריות",¹²⁴ והגדיר את המלחמה כמלחמה נגד עמלק המקראי,¹²⁵ שעל פי התנ"ך צריך להשמיד לחלוטין.¹²⁶ נשיא מדינת ישראל טען שישראל אינה מבחינה בין אנשי חמאס ואזרחים כי "האומה השלמה שם [עזה] אחראית".¹²⁷ הוא גם כתב באופן אישי מסר על פגז שנועד להפיז את הרצועה.¹²⁸ שר הביטחון תיאר את הפלסטינים בעזה כ"חיות אדם". לפחות חמישה שרים אחרים בממשלה אמרו דברים דומים.¹²⁹ השר לביטחון פנים הורה ללוחמי מג"ב לירות במחבלים גם אם הם לא מהווים סכנה, בניגוד לנהלים.¹³⁰ השרה לשוויון חברתי וקידום מעמד האישה אמרה שהיא אישית גאה בהריסות של עזה ושכל תינוק, גם עוד 80 שנה, יספר לנכדיו מה עשו היהודים.¹³¹ חבר כנסת מהקואליציה אמר בטלוויזיה שנאמר לו ש"ברור שאנחנו צריכים להשמיד את כל העזתים".¹³² פוליטיקאים אחרים אמרו דברים דומים.¹³³ דה-הומניזציה התקיימה גם באופן מוסדי. צה"ל הפעיל ערוץ טלגרם ("72 בתולות – ללא צנזורה") שהפעיל תעמולה על אזרחי ישראל באמצעות שיתוף של סרטונים ותמונות "בלעדיים" ולא מצונזרים שהציגו הרג וגופות של עזתים, תוך כדי שימוש בשפה בוטה שהשוותה את העזתים המתים לג'וקים ועכברושים.¹³⁴ חיילים בעזה פרסמו ברשתות תכנים המשווים את העזתים לעמלק

¹¹⁵ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-86>

¹¹⁶ <https://www.who.int/news/item/21-12-2023-lethal-combination-of-hunger-and-disease-to-lead-to-more-deaths-in-gaza>; בראשית ינואר, <https://www.unrwa.org/resources/reports/unrwa-situation-report-59-situation-gaza-strip-and-west-bank-including-east-jerusalem>, היחס היה אסלה לכל 486 בני אדם. UNRWA במקלטי

¹¹⁷ <https://www.ynet.co.il/news/article/r1zlcnoga>

¹¹⁸ <https://www.globes.co.il/news/article.aspx?did=1001462900>

¹¹⁹ <https://www.msf.org/msf-briefing-gaza-un-security-council>

¹²⁰ <https://www.msf.org/msf-briefing-gaza-un-security-council>

¹²¹ <https://www.theguardian.com/commentisfree/2023/dec/29/health-organisations-disease-gaza-population-outbreaks-conflict>

¹²² https://gaza-projections.org/gaza_projections_report.pdf

¹²³ <https://www.snopes.com/fact-check/children-post-deleted-netanyahu/>

¹²⁴ https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/netanyahu-to-dutch-leader-this-war-is-civilization-vs-barbarism/

¹²⁵ <https://www.maariv.co.il/news/politics/Article-1049593>; <https://www.npr.org/2023/11/07/1211133201/netanyahus-references-to-violent-biblical-passages-raise-alarm-among-critics>

¹²⁶ שמואל א', ט"ו פסוקים ב'ג'.

¹²⁷ https://www.huffpost.com/entry/israel-gaza-isaac-herzog_n_65295ee8e4b03ea0c004e2a8

¹²⁸ <https://www.haaretz.com/opinion/2024-01-03/ty-article/.premium/a-munition-signed-by-israeli-president-could-hit-a-child/0000018c-cbc4-d4e1-ad8f-fff5a0c70000>

¹²⁹ <https://www.ici-cij.org/sites/default/files/case-related/192/192-20231228-app-01-00-en.pdf>, עמודים 60-62.

¹³⁰ <https://www.ynet.co.il/news/article/bkxx1alf>

¹³¹ <https://twitter.com/GolanMay/status/1759675501424042329>; <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1760354792663142557>

¹³² <https://www.youtube.com/watch?v=WMxnNkQsfmQ>

¹³³ <https://twitter.com/AmirHetsroni/status/1743063371551822292>, הדובר הוא משה פיגליו.

<https://www.ynet.co.il/news/article/syq0011n006>

¹³⁴ <https://www.haaretz.com/news/security/2023-12-12/ty-article/.premium/0000018c-3918-dc03-a9ec-3d7b95f80000>;

<https://www.haaretz.com/news/security/2024-02-04/ty-article/.premium/0000018d-7042-dd6e-a98d-f462d6a00000>

באופן ברור.¹³⁵ חיילים אחרים פתחו "מועדון לציד חמאס" (Hamass Hunting Club) – עם פאץ' ולוגו – והצטלמו עם עזתים מעוכבים ברקע.¹³⁶ חיילים אחרים מעלים לרשת תכנים רבים הקשורים לנקמה תוך כדי תמונות של הרס ברצועה, כולל כזה שביצעו בעצמם.¹³⁷

בנובמבר, כ-90 רופאים ישראלים חתמו על מכתב הקורא להפצצת בתי חולים בעזה.¹³⁸ זמר פופולרי הופיע בפני חיילים ושלהב את הקהל בקללות קשות על עזה.¹³⁹ בתחילת ינואר, רשימה ארוכה של רבנים, אקדמאים, אנשי ציבור ועשרה חברי כנסת קראו להפסקה מוחלטת של כל הסיוע ההומניטרי לעזה.¹⁴⁰ בפברואר בכיר שב"כ לשעבר ועיתונאית בכירה הסכימו בערוץ חדשות מרכזי שעזתים מגיל 5 ומעלה אינם בלתי מעורבים.¹⁴¹ כלי תקשורת ישראלי הודיע בשמחה שמספר הערבים המתים בעזה גדול יותר מאשר בכל המלחמות הקודמות.¹⁴² ערוץ טלגרם ישראלי עם 127,000 עוקבים שיתף תמונה של ילד עזתי עם שיתוק מוחין שמת מרעב ברצועה והציג אותו בהתלהבות כחייזר E.T. בסרט המשך.¹⁴³ רב העומד בראש ישיבת הסדר אמר שעל פי ההלכה יש להרוג את כל הפלסטינים ברצועה, כולל תינוקות.¹⁴⁴

דה-ההומניזציה של הפלסטינים נוכחת, מתמשכת וברורה בסרטונים רבים מאוד.¹⁴⁵ שמראים ירי באזרחים המניפים דגלים לבנים,¹⁴⁶ התעללות בבני אדם,¹⁴⁷ בשבויים ובגופות,¹⁴⁸ הפגנות שמחה והתלהבות סביב פגיעה והרס של בתיים,¹⁴⁹ של מבנים ומוסדות שונים,¹⁵⁰ של אתרים קדושים,¹⁵¹ וכן ביזה וגניבה של רכוש

¹³⁵ <https://twitter.com/ytirawi/status/1762185882994425961>

¹³⁶ <https://twitter.com/RamAbdu/status/1765386577855791185>

¹³⁷ <https://twitter.com/ytirawi/status/1767900767313182897>

¹³⁸ <https://mondoweiss.net/2023/11/israeli-doctors-urge-the-bombing-of-gaza-hospitals/>

¹³⁹ "עזה יא בת זונה, עזה יא שחורה, יא פח זבל, עזה יא שמוטה" <https://www.ice.co.il/social/news/article/988380>

¹⁴⁰ <https://twitter.com/shilofreid/status/1742919348401135788>

¹⁴¹ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1757837275830907052>

¹⁴² https://twitter.com/itamar_green/status/1741504115874627765

¹⁴³ <https://twitter.com/CensoredMen/status/1765773664325075354>

¹⁴⁴ <https://www.ynet.co.il/news/article/sy3bfhu6p>

¹⁴⁵ <https://www.pbs.org/newshour/world/videos-of-israeli-soldiers-acting-maliciously-emerge-amid-international-outcry-against-tactics-in-gaza> ; <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1757920440155242710> ;

<https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1761868392326148474> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1763708173905506449> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1763563991387746557> ; תמונות ב- <https://twitter.com/ytirawi/status/1764384165724598533>

¹⁴⁶ <https://twitter.com/middleeasteye/status/1744351540435935525> ;

<https://twitter.com/muhammadshehad2/status/1750601287102542296> ; <https://twitter.com/RamAbdu/status/1749971465422745729>

¹⁴⁷ <https://www.mistaclim.org/he/post/%D7%94%D7%92%D7%99%D7%91%D7%95%D7%A8%D7%99%D7%9D-%D7%A9%D7%9C%D7%A0%D7%95>

¹⁴⁸ גם : <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1713533460290076817> שרשרת ארוך של סרטונים ב- <https://twitter.com/ytirawi/status/1744296383174025397> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1745427870216851736> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1747994879156793524> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1752258519900766489> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1755891061015064836> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1758617748383453638> ;

<https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1758914324150538698> ; <https://twitter.com/angeloinchina/status/1759769783409738006> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1764778057364042167> ; <https://twitter.com/RamAbdu/status/1764759225241129162> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1765447101100785887> ; <https://www.bellingcat.com/news/2024/03/05/social-media-posts-show-off-blindfolded-and-bound-palestinian-detainees/> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1767223231549718862> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1768061335030444144>

¹⁴⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=KIC4ApANLWg> ; <https://www.youtube.com/watch?v=YiU7WwUQ> ;

<https://www.middleeastmonitor.com/20240103-israeli-soldiers-invade-damaged-house-in-gaza-and-destroy-it/> ;

<https://twitter.com/RamAbdu/status/1743665392722059344> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1748137507319939548> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1746581304999542901> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1751618405453422875> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1753158451734220834> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1756458915473105113> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1757155595877032104> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1757163079207358570> ;

<https://twitter.com/NourNaim88/status/1760434485957390399> ; <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1761849659671085212> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1761723209760608272> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1765297033093538206>

¹⁵⁰ <https://twitter.com/ytirawi/status/1742346460559995063> ; <https://twitter.com/NourNaim88/status/1743626241104543942> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1760038133872095300>

¹⁵¹ https://www.youtube.com/watch?v=if_Z2ZeqrN8 ; <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1754458148276990180> ;

<https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1757054593656103198>

פרטי,¹⁵² כמו גם ירי בבעלי חיים מקומיים,¹⁵³ השחתה של רכוש פרטי¹⁵⁴ ושל סמלים פלסטיניים.¹⁵⁵ סרטון אחד, למשל, מציג עשרות פלסטינים שנלקחו מעזה ויושבים באוטובוס בעודם קשורים וכשעניהם מכוסות. חייל ישראלי דורש מהם להלל במשותף את משפחתו ולומר שהם רוצים להיות עבדים שלה "לנצח נצחים".¹⁵⁶ עדות של רופא עזתי מתארת את העינויים שמנהל בית החולים אל-שיפא שמוחזק על ידי ישראל חווה – הוא נאלץ לזחול על ארבע, עם שרשרת מסביב לצווארו, ולאכול מקערה כמו כלב.¹⁵⁷ מעוכב אחר סיפר כי חיילי צה"ל הביאו למקום בו הוחזק נשים שנלקחו מעזה בעודן עירומות לחלוטין. השיער של חלק מהן נגזז.¹⁵⁸ ביזה הפכה לנורמטיבית¹⁵⁹ עד כדי הצגת מקרה בודד שלה באופן חיובי בחדשות שישי בערב,¹⁶⁰ בעוד שערך הטלגרם של עיתונאי מפורסם שיתף תמונה של ערמות רבים של שטרות כסף על שולחן עם הכיתוב "הצנחנים עשו קופה בחאן יונס".¹⁶¹ רופא גדודי אמר שהביזה הפכה ל"כמעט ממוסדת".¹⁶²

חיילים רבים נוספים מצלמים סרטונים המוריסטיים על חוויותיהם וההרס בעזה,¹⁶³ או תכנים שמתעלמים מהמלחמה, כמו העברת שיעור יוגה בבית נטוש בעזה¹⁶⁴ או חייל המחזיק שלט פרסומת למספרה ביהוד כשמסביבו מוטלות גופות.¹⁶⁵ תמונות אחרות כוללות שלטי בחירות של פוליטיקאים מקומיים (יהודים) ושלטים של רשת מסעדות עם הכיתוב "Coming soon".¹⁶⁶ חלק מהמוטיבים החוזרים כוללים תכנים הקשורים להלבשה תחתונה של נשים עזתיות,¹⁶⁷ או הצגת פריטים (כמו צעצועים) שנמצאו בבתי נטושים בעזה באופן המוריסטי.¹⁶⁸ עיתון "הארץ", המזוהה עם צד שמאל של המפה הפוליטית, פרסם כתבה שסוקרת את המזון

¹⁵² <https://reliefweb.int/report/occupied-palestinian-territory/amid-ongoing-genocide-gaza-systematic-israeli-theft-occurring-palestinian-civilian-homes-enar>; <https://www.middleeasteye.net/news/israel-palestine-war-gaza-singer-helpless-israeli-soldier-filmed-tiktok-his-guitar>; <https://twitter.com/BChutzpah19416/status/1750186862579269867>; <https://medium.com/@dillontelem/gaza-warzone-musings-a-soldiers-reflections-on-demolition-and-humanity-7ddea313c00>; <https://twitter.com/adinitay/status/1756791144111816917>; <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1757157210356936804>; <https://twitter.com/QudsNen/status/1760426342753935765>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1761463006720926062>; <https://twitter.com/QudsNen/status/1761815084081246331>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1762221066372485260>

¹⁵³ https://twitter.com/Sarah_Hassan94/status/1754620276271149451

¹⁵⁴ <https://twitter.com/ytirawi/status/1748130778737729911>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1761472312908320798>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1764773062908547579>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1765035342032142672>

<https://twitter.com/NourNaim88/status/1742273606699106542>; <https://twitter.com/QudsNen/status/1743712184725594564>

¹⁵⁶ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1752433175320478060>

¹⁵⁷ <https://twitter.com/adham922/status/1756068057779245412>

¹⁵⁸ <https://twitter.com/NourNaim88/status/1756605167946899965>

¹⁵⁹ <https://www.mekomit.co.il/ps/132092/>

¹⁶⁰ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1756438313899024862>

¹⁶¹ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1760599708857237838>

¹⁶² <https://www.ynet.co.il/yedioth/article/yokra13792905>

¹⁶³ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1745063720080793681>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1745491460525375587>;

<https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1748075046294163757>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1746696846817325288>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1746685595366125951>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1745973511301026092>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1749272544975229438>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1749593678861984045>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1750782757326795020>; <https://twitter.com/NABEELRAJAB/status/1750228266193969448>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1750627849948532763>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1750540763413287350>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1749795644532035602>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1750197302579343870>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1753422534555427299>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1753536164085010674>;

<https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1754091912040968444>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1754553057696784519>;

רשימה; <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1755973157515669708>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1757094979460067773>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1760040514915553463>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1759307381169701366>; <https://twitter.com/NaksBilal/status/1761825956950421858>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1761363322182516924>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1761360983174316281>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1762212629576069120>; <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1762543392997703956>;

<https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1766193632661447085>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1766178422361821416>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1766491956090155333>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1767526884449853807>;

עוד רשימה של; <https://twitter.com/ytirawi/status/1766912143444656544>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1767985211747270834>

¹⁶⁴ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1749956154975744455>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1753536576791970148>;

<https://twitter.com/EmilioMorenatti/status/1759669676810904020>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1766582097404137482>

¹⁶⁵ <https://twitter.com/Mistaclim/status/1755129771825000637>

¹⁶⁶ <https://twitter.com/ytirawi/status/1760407071747719357>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1761039679212671105>

¹⁶⁷ <https://twitter.com/ytirawi/status/1760359033095991623>; <https://twitter.com/OwenJones84/status/1760640827720638639>;

<https://twitter.com/wattheactualfuq/status/1760775215418634685>; https://twitter.com/bernstern_ariel/status/1761809205147717664;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1762207301920776365>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1762201439785410805>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1763708246227865971>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1763708570514657704>;

<https://twitter.com/Mistaclim/status/1764883823857218031>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1765392369531187549>;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1766016416371630284>

¹⁶⁸ <https://twitter.com/grapesofwhat/status/1761332020402118799>; <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1762556002711289987>;

<https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1763682787054211217>

המשובח של חיילי צה"ל המוצבים בבתיים עזתיים נטושים בתוך הרצועה בזמן שבעליהם חווים רעב ופליטות.¹⁶⁹ צה"ל אפילו אפשר למשפיעני רשת להיכנס לרצועה ולצלם שם סרטונים, כמו למשל "ביקורת" על "מלון" (הרוס) בעזה.¹⁷⁰ מוטיב חוזר בסרטונים אלו היא הנקמה בעזתיים באופן כללי.¹⁷¹ סרטונים רבים מסוג זה סוקרו בתחקירים של הניו יורק טיימס¹⁷² ושל CNN.¹⁷³ בינואר בלבד, צה"ל הצית מאות בתים בהם ישבו חיילים במשך שהותם בעזה ללא אישור משפטי בהליך שהפך לנורמטיבי.¹⁷⁴

מפגינים ישראליים ניסו פעמים רבות למנוע מסיוע הומניטרי להגיע לעזה, כולל באמצעות מסיבה מחוץ לחומת ההפרדה.¹⁷⁵ במקרה אחד, צה"ל תקף שיירה שנועדה לספק מזון לעזתיים.¹⁷⁶ בסוף פברואר ובתחילת מרץ כמחצית מהפעולות לחלוקת סיוע הומניטרי לצפון רצועת עזה לא קיבלו גישה לאזור על ידי ישראל.¹⁷⁷ ב-29 בפברואר, צה"ל ירה בעזתיים מורעבים שהגיעו לקחת מזון משיירת משאיות שהוכנסה לרצועה, וכך הרג מעל ל-100 ופצע למעלה מ-700 בני אדם.¹⁷⁸ בתגובה, השר לביטחון לאומי קרא "להעניק גיבוי מוחלט" לחיילים וטען ש"חיילים להפסיק להעביר את הסיוע [ההומניטרי]".¹⁷⁹ כשצה"ל העביר כ-70 יתומים לגדה המערבית כמחווה של רצון טוב לגרמניה, הוא ספג ביקורת קשה מצד פוליטיקאים והתקשורת.¹⁸⁰

אלפי פלסטינים נלקחו והועברו למחנות בתוך ישראל.¹⁸¹ רבים מפלסטינים אלו (כ-85-90% על פי התקשורת הישראלית) נעצרו ללא כל קשר קונקרטי לחמאס.¹⁸² תנאי המעצר והאחזקה מזעזעים, כפי שמשורר עזתי תיאר באופן מפורט בכתבה ארוכה.¹⁸³ רבים אחרים ששחררו סיפרו סיפורים דומים, כולל על עינויים שעברו.¹⁸⁴ סרטונים ברשת משקפים תמונה דומה.¹⁸⁵ באחד, רופא עזתי סיפר שהוחזק למשך 45 יום, במהלכם עיניו היו מכוסות, והוא היה אזוק בידי וברגליו. לאחר מכן שוחרר.¹⁸⁶ נכון לעכשיו, לפחות 8 אסירים/שבויים פלסטינים מתו בבתי כלא ישראליים מתחילת המלחמה,¹⁸⁷ וגם שם מתקיימים תנאי מעצר מזעזעים.¹⁸⁸ צה"ל הודה שפלסטינים אחרים שנעצרו בעזה מתו אבל סירב לספק פרטים נוספים,¹⁸⁹ עד שבתחילת מרץ הארץ חשף ש-27 עזתיים מתו במתקני מעצר צה"ליים מתחילת המלחמה.¹⁹⁰ צה"ל סירב

¹⁶⁹ <https://www.haaretz.co.il/food/2024-02-13/ty-article-magazine/.premium/0000018d-82c5-d6dc-ab9f-cffd1ebc0000>

¹⁷⁰ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1743296706576269446>; <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1739728935779234254>

¹⁷¹ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1750219568428036237>; <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1756652152607457781>

¹⁷² <https://www.nytimes.com/2024/02/06/world/middleeast/israel-idf-soldiers-war-social-media-video.html>

¹⁷³ <https://twitter.com/amanpour/status/1758204651927744784>

¹⁷⁴ <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-01-31/ty-article/.premium/0000018d-5fea-d9df-a9cd-7ffe4e820000>;

<https://twitter.com/OmerArvili/status/1753754952155934999>

¹⁷⁵ <https://twitter.com/LowkeyOnline/status/1757326323712774650>; <https://twitter.com/loffredojeremy/status/1762480372963508266>

¹⁷⁶ <https://palestine.un.org/en/259747-food-convoy-waiting-move-northern-gaza-was-hit-israeli-naval-gunfire>

¹⁷⁷ <https://twitter.com/UNRWA/status/1759993361702748380>; <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-140>

¹⁷⁸ <https://www.nytimes.com/interactive/2024/02/29/world/middleeast/gaza-aid-trucks-map.html>

¹⁷⁹ <https://twitter.com/itamarbengvir/status/1763196768458604583>

¹⁸⁰ <https://www.inn.co.il/flashes/981582>; https://www.mako.co.il/news-diplomatic/2024_q1/Article-ad64e47a0ed2e81026.htm;

<https://www.zman.co.il/newsletter/2024-03-12/>; <https://www.idn.co.il/news/2157725/>; <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-03-12/ty-article/.premium/0000018e-3344-d5ad-addf-7f518fc0000>; <https://chabad.info/news/war/1063572/>;

<https://news.walla.co.il/item/3649971>; <https://www.haaretz.co.il/magazine/on-the-line/2024-03-13/ty-article/.highlight/0000018e-32df-d897-a58f-b7dfad0b0000>

¹⁸¹ <https://www.washingtonpost.com/world/2023/12/09/gaza-civilians-detained-israel/>;

<https://twitter.com/YinonMagal/status/1754505872753979498>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1755342772670804416>;

<https://www.nytimes.com/2024/03/03/world/middleeast/unrwa-gaza-detention-israel.html>

¹⁸² <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-12-10/ty-article/.premium/0000018c-542b-df2f-adac-fe2f4bf80000>

¹⁸³ <https://www.newyorker.com/magazine/2024/01/01/a-palestinian-poets-perilous-journey-out-of-gaza>

¹⁸⁴ <https://www.mekomit.co.il/20-%d7%a9%d7%a2%d7%95%d7%aa-%d7%a2%d7%9c-%d7%94%d7%91%d7%a8%d7%9b%d7%99%d7%99%d7%9d-%d7%9e%d7%99-%d7%a9%d7%96%d7%96-%d7%9e%d7%95%d6%bc%d7%9b%d6%b6%d6%bc%d7%94-%d7%90%d7%96%d7%a8%d7%97%d7%99%d7%9d/>;

<https://twitter.com/QudsNen/status/1747273886264443173>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1756754492790349978>;

<https://twitter.com/marwasf/status/1762590590737207562>

¹⁸⁵ https://twitter.com/brown_johnbrown/status/1743021596682371453; <https://twitter.com/Mistaclim/status/1753512387322474545>;

<https://twitter.com/NourNaim88/status/1753044873974849578>; <https://twitter.com/arixegal/status/1759978751524212926>

¹⁸⁶ <https://twitter.com/ReneeLevan/status/1754269959927079245>

¹⁸⁷ <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2023-12-06/ty-article-magazine/.premium/0000018c-3b9b-d11b-a3bf-bfb16d80000>;

<https://twitter.com/KhalilAsslan/status/1741926482463633866>; <https://twitter.com/MustafaBarghou1/status/1761325667252092984>

¹⁸⁸ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1759571535637954816>

¹⁸⁹ <https://www.mekomit.co.il/20-%d7%A9%d7%A2%d7%95%d7%AA-%d7%A2%d7%9C-%d7%94%d7%91%d7%A8%d7%9B%d7%99%d7%99%d7%9D-%d7%9E%d7%99-%d7%A9%d7%96%d7%96-%d7%9E%d7%95%d6%BC%d7%9B%D6%B6%BC%d7%94-%d7%90%d7%96%d7%A8%d7%97%d7%99%d7%9D/>

¹⁹⁰ <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-03-07/ty-article/.premium/0000018e-1240-df16-a58e-1ffedcf70000>

לענות על השאלה האם פתח בחקירות מצ"ח בנוגע לעצורים שמתו.¹⁹¹ על פי חוק שתוקן לאחר תחילת המלחמה, החוק מאפשר לעצור "לוחמים בלתי חוקיים" ל-45 ימים ללא צו כליאה, ולמנוע מהם להיפגש עם עורך דין עד ל-75 ימים (עד חצי שנה באישור שופט).¹⁹² נעשה בחוק שימוש, למשל, כדי לעצור ולכלוא אישה בת 82 החולה באלצהיימר למשך כמעט חודשיים.¹⁹³ מספר הנשים שעוכבו בעזה ובגדה מאז ה-7.10 מגיע למאות. פאנל מומחים של משרד הנציב העליון לזכויות אדם של האו"ם מצא עדויות לפגיעות קשות בזכויות האדם של נשים פלסטיניות, שכוללות השמת נשים בעזה בכלוב בזמן קור וגשם וללא מזון, תקיפות מיניות שכוללות שני מקרי אונס, איומים באונס ובתקיפות מיניות, כמו גם העלאת תמונות לאינטרנט של נשים מעוכבות כשהן במצבים משפילים.¹⁹⁴ בראיון עם אישה פלסטינית שעוכבה היא תיארה את ההתעללות המינית, הנפשית והפיזית שחוותה במהלך יותר מחודש עד לשחרורה.¹⁹⁵ דו"ח של UNRWA שהתבסס על למעלה מ-100 ראיונות עם מעוכבים ששחררו כולל תיאורים מזוועים רבים, כמו של סטודנט עזתי למשפטים שהוכה כה קשות עד שאיבר מינו הפך לכחול והשתין דם במשך שבועות. הוא נאלץ לישון עירום ליד מאוורר שקירר אותו במשך הלילה, והושמעה לו מוזיקה בעוצמה שגרמה לו לדימום מאוזניו. לאחר שצה"ל קבע כי הוא אינו קשור לחמאס, הוא שוחרר.¹⁹⁶ תחקיר של ה-BBC באמצע מרץ מצא שצה"ל היכה, השפיל ועיכב במשך ימים עשרות אנשים מהצוות הרפואי של בית החולים נאסר. שר החוץ של הממלכה המאוחדת אמר שהתחקיר "מטריד מאוד".¹⁹⁷

טיהור אתני

בישראל מתקיים דיון פתוח וציבורי בנושא טיהור אתני, כולל על ידי שרים בקואליציה. שר האוצר,¹⁹⁸ השר לביטחון לאומי,¹⁹⁹ שרת ההסברה לשעבר²⁰⁰ ושרת משפטים לשעבר.²⁰¹ חברי כנסת נוספים אמרו דברים דומים.²⁰² תוכנית ממשלתית להעביר את כל העזתים לחצי האי סיני נחשפה בתחילת המלחמה.²⁰³ ישראל ניסתה להשפיע על ארה"ב להפעיל לחץ על מצרים לקבל פליטים פלסטיניים,²⁰⁴ וניסתה לשכנע מדינות אחרות ביניהן קונגו לקבל פליטים פלסטיניים.²⁰⁵ אזורים אחרים שהוצעו כיעדים להעברת האוכלוסיה הפלסטינית כוללים את ערב הסעודית, ירדן, האיחוד האירופאי וצ'ילה.²⁰⁶ על פי התקשורת הישראלית, צ'אד ורואנדה הביעו עניין בקבלת עשרות אלפי פלסטינים בתמורה לתמיכה כלכלית נדיבה שתכלול גם תמיכה צבאית.²⁰⁷ באמצע פברואר התפרסם כי ממשלת מצרים בונה אזור ביטחון העשוי לקבל פליטים פלסטיניים במקרה של התקפה ישראלית על רפיח.²⁰⁸

המצב בו אין מטרות ברורות למלחמה מאפשר לישראלים רבים לתמוך ביישוב יהודי מחודש של רצועת עזה אחרי המלחמה.²⁰⁹ מעל 30 ארגוני ימין תמכו בכנס בנושא בסוף ינואר.²¹⁰ בסך הכל השתתפו בכנס 11 שרים ו-15 חברי כנסת (מתוך כ-120 בסך הכל).²¹¹ מספר חיילי צה"ל הצהירו שברצונם ליישב מחדש את עזה,

¹⁹¹ <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-01-02/ty-article/.premium/0000018c-c6e1-d6c4-ab8d-e7f5fd670000>

¹⁹² <https://www.mekomit.co.il/20-%d7%a9%d7%a2%d7%95%d7%aa-%d7%a2%d7%9c-%d7%94%d7%91%d7%a8%d7%9b%d7%99%d7%99%d7%9d-%d7%9e%d7%99-%d7%a9%d7%96%d7%96-%d7%9e%d7%95%d6%bc%d7%9b%d6%b6%d6%bc%d7%94-%d7%90%d7%96%d7%a8%d7%97%d7%99%d7%9d/>

¹⁹³ <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-02-01/ty-article/.premium/0000018d-5f18-d0af-a3af-7fbcea840000>

¹⁹⁴ <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2024/02/israelopt-un-experts-appalled-reported-human-rights-violations-against>

¹⁹⁵ <https://twitter.com/MiddleEastEye/status/1762502752184467495>

¹⁹⁶ <https://www.nytimes.com/2024/03/03/world/middleeast/unrwa-gaza-detention-israel.html>

¹⁹⁷ <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68513408>; <https://www.bbc.com/news/uk-68546268>

¹⁹⁸ <https://www.timesofisrael.com/ministers-call-for-resettling-gazas-palestinians-building-settlements-in-strip/>

¹⁹⁹ <https://www.timesofisrael.com/ministers-call-for-resettling-gazas-palestinians-building-settlements-in-strip/>

²⁰⁰ <https://www.hidabroot.org/article/1187840>

²⁰¹ <https://www.youtube.com/watch?v=JEU-dQW0IL4>

²⁰² <https://twitter.com/tzvisuccot/status/1754822778950148138>

²⁰³ <https://www.mekomit.co.il/%d7%94%d7%9e%d7%a1%d7%9e%d7%9a-%d7%94%d7%9e%d7%9c%d7%90-%d7%a9%d7%9c-%d7%9e%d7%a9%d7%a8%d7%93-%d7%94%d7%9e%d7%95%d7%93%d7%99%d7%a2%d7%99%d7%9f-%d7%9b%d7%99%d7%91%d7%95%d7%a9-%d7%a2%d7%96%d7%94-%d7%95/>

²⁰⁴ <https://www.washingtonpost.com/politics/2023/12/21/biden-netanyahu-dispute-palestinian-state/>

²⁰⁵ https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/israeli-officials-said-in-talks-with-congo-others-on-taking-in-gaza-emigrants/

²⁰⁶ <https://www.washingtonpost.com/world/2024/01/04/gaza-displaced-civilians-resettlement-israel/>

²⁰⁷ <https://www.zman.co.il/453910/popup/>

²⁰⁸ <https://www.middleeasteye.net/news/war-gaza-egypt-building-buffer-zone-palestinian-refugees>

²⁰⁹ https://www.mako.co.il/news-politics/2023_q4/Article-9f47fed9563eb81027.htm

²¹⁰ <https://twitter.com/AlonLeeGreen/status/1746855797328433438>

²¹¹ https://www.mako.co.il/news-politics/2024_q1/Article-7ce65d03aa05d81027.htm

כשהם לבושים במדים ומצולמים בתוך רצועת עזה.²¹² סקרים בפברואר ומרץ מצאו שכ-20% מהישראלים תומכים בהתיישבות מחדשת ברצועת עזה.²¹³ סרטון מסוף פברואר מציג טרקטור אזרחי ישראלי חורש בתוך רצועת עזה כ"תמונת ניצחון".²¹⁴ בתחילת מרץ הצליחו פעילים יהודים להיכנס לרצועת עזה לזמן קצר במטרה להקים שם יישוב.²¹⁵ בסרטונים נראה שחיילים בצה"ל בנו את "בית הכנסת הראשון בחאן יונס"²¹⁶, הכריזו על בית כנסת נוסף בעיר,²¹⁷ והכניסו ספר תורה בלפחות שלושה מקרים (שכונת שיח' רדואן, האוניברסיטה האיסלאמית בעזה וחאן יונס).²¹⁸ חייל אחד צילם את עצמו מצויר בספריי את בית המקדש בירושלים על הריסות מסגד בעזה.²¹⁹ תכנים אחרים כוללים סרטון של פיצריה בחאן יונס שמופעלת על ידי חיילים ושלט שמצהיר על תקווה לפתיחת סניף של מסעדת מזון מהיר.²²⁰ חיילים אחרים מחזיקים בשלט של חברת בניה אמריקאית מניו ג'רזי על רקע ההריסות בעזה (ודגל ארה"ב).²²¹ נראה שדונה איטליה (רשת בינלאומית של פיצה) פתחה "פיצריה" עבור צה"ל בתוך בית שנגטש על ידי בעליו בחאן יונס.²²²

על פי כל העדויות שראיתי, ישראל מבצעת הרס שיטתי בעזה כדי להפוך אותה לבלתי ראויה למגורים בעתיד. נטען שישראל הטילה יותר מ-500 פצצות במשקל טון בתוך השטח הבנוי הצפוף בעזה, למרות הנזק הגדול שפצצות אלו גורמות (פציעה או מוות ברדיוס של עד 365 מטרים מסביב לנקודת הפגיעה). פצצות אלו גדולות פי 4 מהפצצות הגדולות ביותר שבהן השתמשה ארה"ב כשנלחמה בדעאש במוסול.²²³ מעל 60% מיחידות הדיור שבעזה נהרסו או נפגעו.²²⁴ בהתבסס על תצלומי אוויר, מומחים העריכו באמצע ינואר שבין 142,900 ל-176,900 בניינים נפגעו.²²⁵ ישראל הרסה מבנים שהקשר בינם לחמושי חמאס הוא רופף,²²⁶ כולל רשימה ארוכה של מוסדות תרבות,²²⁷ אתרים היסטוריים וארכיאולוגיים,²²⁸ עשרות מבני ממשלה (כולל הפרלמנט²²⁹ ובית המשפט המרכזי),²³⁰ מבני דת (מעל 223 מסגדים ו-3 כנסיות),²³¹ אוניברסיטאות (רוב או כל האוניברסיטאות ברצועה נהרסו על פי Euro-Med Human Rights Monitor),²³² בתי חולים,²³³ ספריות ציבוריות²³⁴ וארכיונים.²³⁵ כבר בתחילת דצמבר ישראל הרסה או פגעה ביותר מ-100 אתרי מורשת,²³⁶ כולל בניינים מהתקופה הרומית, הביזנטית וימי הביניים. חיילי צה"ל צולמו בתוך מחסן עתיקות ומנהל רשות העתיקות העלה תוכן למדיה החברתית שמעיד על הצגת חלק מהפריטים שנלקחו מעזה בכנסת (התוכן נמחק מאז).²³⁷ כ-60% מכל בתי הספר נפגעו.²³⁸ חייל צה"ל טען שיחידתו קיבלה הנחיה להרוס את הכפר ח'וזאעה,

²¹² <https://twitter.com/Mistaclim/status/1746854844818681861>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1745907053426565605>

²¹³ <https://www.inss.org.il/he/publication/swords-of-iron-14/>

²¹⁴ <https://twitter.com/ytirawi/status/1760758994350588388>

²¹⁵ <https://www.ynet.co.il/news/article/r11oner3a>

²¹⁶ <https://twitter.com/yanivkub/status/1742189448006127715>

²¹⁷ <https://twitter.com/ytirawi/status/1745979741931282775>

²¹⁸ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1743588216630919271>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1750793042850664750>;

<https://twitter.com/KhalilAsslan/status/1753364384800252200>

²¹⁹ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1756666882331988140>

²²⁰ <https://twitter.com/arixegal/status/1747704367145201666>

²²¹ <https://twitter.com/ytirawi/status/1759534834710352030>; <https://twitter.com/ytirawi/status/1765450350549487672>

²²² <https://twitter.com/ytirawi/status/1753547113638604865>

²²³ <https://www.cnn.com/gaza-israel-big-bombs/index.html>; <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/12/israel-opt-us-made-munitions-killed-43-civilians-in-two-documented-israeli-air-strikes-in-gaza-new-investigation/>

²²⁴ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160>

²²⁵ <https://www.theguardian.com/world/ng-interactive/2024/jan/30/how-war-destroyed-gazas-neighbourhoods-visual-investigation>

²²⁶ <https://www.972mag.com/mass-assassination-factory-israel-calculated-bombing-gaza/>

²²⁷ <https://www.aa.com.tr/en/middle-east/israeli-army-says-it-struck-islamic-university-of-gaza/3015542>

²²⁸ <https://www.haaretz.com/israel-news/2023-12-26/ty-article-magazine/premium/bombing-historical-sites-in-gaza-israel-is-destroying-everything-beautiful/0000018c-a565-df1f-a7bf-b7e53e8e0000>; <https://www.theartnewspaper.com/2023/12/22/gaza-city-archives-among-heritage-sites-destroyed-in-israel-amas-war>; <https://www.unesco.org/en/gaza/assessment>;

<https://twitter.com/RamAbdu/status/1766458940118769799>

²²⁹ <https://www.wsi.com/world/middle-east/gaza-destruction-bombing-israel-aa528542>

²³⁰ <https://www.newarab.com/news/israel-destroys-gaza-courthouse-dozens-govt-buildings>

²³¹ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160>

²³² <https://twitter.com/PeruginiNic/status/1747730495482310771>; <https://euromedmonitor.org/en/article/6108/Israel-kills-dozens-of-academics-destroys-every-university-in-the-Gaza-Strip>; <https://euromedmonitor.org/en/article/6163/Israel%E2%80%99s-demolition-of-educational-institutions-cultural-objects-in-Gaza-is-additional-manifestation-of-genocide>

²³³ <https://twitter.com/ytirawi/status/1760766861279391872>

²³⁴ <https://www.latimes.com/opinion/story/2023-12-12/gaza-library-bombing>; <https://lithub.com/gazas-main-public-library-has-been-destroyed/>; <https://twitter.com/RamAbdu/status/1759474743189660011>

²³⁵ <https://www.youtube.com/watch?v=dCNftkL7cx4>

²³⁶ <https://www.npr.org/2023/12/03/1216200754/gaza-heritage-sites-destroyed-israel>

²³⁷ <https://www.middleeastmonitor.com/20240122-israel-army-displays-artefacts-stolen-from-gaza-in-the-knesset/>;

<https://twitter.com/EmekShavehHeb/status/1749030636529008651>

²³⁸ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160>

והציג סרטון שהראה את הפעילות, שנמשכה שבועיים, ותוצאותיה.²³⁹ לפחות 16 בתי קברות הושחתו באופן משמעותי על ידי צה"ל, בין השאר על ידי דחפורים.²⁴⁰ סרטון נוסף מציג הרס של דחפור בבית קברות שהשאיר עשרות גופות פזורות בשטח.²⁴¹ סרטון מציג את השריפה של שכונת שגעים במבצע צבאי.²⁴² צה"ל שיטח אזורים נרחבים באמצעות דחפורים.²⁴³ על פי הערכות, ייקח למעלה משלוש שנים לפנות את ההריסות שנותרו מהרס אזורים מגורים (למעלה מ-8 מיליון טון).²⁴⁴

כבר אחרי חודשיים של לחימה, ישראל גרמה ליותר הרס בעזה מאשר ההרס לו גרמה סוריה בח'אלב (-2012, 2016) או רוסיה במריופול (2022) או (באופן יחסי) בעלות הברית בגרמניה במלחמת העולם השנייה,²⁴⁵ כמו גם הפעולות נגד דאעש במוסול (2016-7) או בא-רקה (2017).²⁴⁶ ההרס בעזה גרם ל-75% מהאוכלוסיה לעזוב את בתיהם.²⁴⁷

על פי ממצאים מהשטח, נראה שישראל מנסה להרוס את כל הבניינים בתוך הרצועה במרחק כקילומטר מהגדר בין ישראל לרצועה כדי ליצור "אזור חיץ".²⁴⁸ הרס כזה תואר על ידי הנציב העליון לענייני זכויות אדם בהאו"ם כ"הפרה בוטה של אמנת ז'נבה הרביעית וכפשע מלחמה".²⁴⁹ באמצע פברואר התקשורת הישראלית דיווחה שישראל בונה כביש שיחצה את הרצועה לשניים, עדות נוספת לתוכניתיה של ישראל לכיבוש מחדש את הרצועה.²⁵⁰ בתחילת מרץ בניית הכביש הושלמה,²⁵¹ והוא משמש לתנועה מהירה לעומק הרצועה, וצה"ל מתכנן להחזיקו לעוד "שנה לפחות".²⁵²

חטופים

בהקשר זה, ממשלת ישראל נמנעה מלבצע תהליכים רציניים כדי לשחרר 134 חטופים ישראלים שנשאר בעזה.²⁵³ עד לזמן הכתיבה, שוחררו בפעילות צבאית שלושה חטופים מתוך כ-240 שנחטפו ב-7.10.2024.²⁵⁴ הפעולה הצבאית ששחררה שניים מהם גם הרגה כ-100 עזתים, רובם הגדול אזרחים.²⁵⁵ שלושה חטופים אחרים נורו על ידי חיילי צה"ל בעזה למרות שהניפו דגלים לבנים וקראו לעזרה.²⁵⁶ חטוף אחר נהרג במהלך ניסיון חילוץ שכשל.²⁵⁷ נראה ששלושה חטופים אחרים הומתו בגז שצה"ל הזרים למנהרות.²⁵⁸ בסוף פברואר תחקיר ישראלי מצא כי לפחות עשרה חטופים נהרגו מפעילות צה"ל, כולל מקרה בו צה"ל תקף מבנה בו חשד כי נמצאים חטופים.²⁵⁹

מצד שני, ההפוגה הזמנית במלחמה הסתיימה בשחרורם של 105 חטופים.²⁶⁰ במקום לשאת ולתת על שחרור חטופים נוספים, הממשלה מעדיפה להמשיך את המבצע הצבאי, למרות הנזק הצפוי לחטופים. אותם חטופים ששוחררו בעסקה אמרו פעמים רבות שההפצצות הישראליות שחוו היו בין הדברים המפחידים ביותר שחוו

²³⁹ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1744195835577921772>

²⁴⁰ <https://www.cnn.com/2024/01/20/middleeast/israel-gaza-cemeteries-desecrated-investigation-intl-cmd/index.html> ;

<https://twitter.com/QudsNen/status/1749145986595713498>

²⁴¹ <https://twitter.com/RamAbdu/status/1743386378606412188>

²⁴² <https://twitter.com/ytirawi/status/1767698980127838474>

²⁴³ <https://twitter.com/ytirawi/status/1750443193575886945>

²⁴⁴ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-104>

²⁴⁵ <https://apnews.com/article/israel-gaza-bombs-destruction-death-toll-scope-419488c511f83c85baea22458472a796>

²⁴⁶ <https://foreignpolicy.com/2024/02/14/gaza-war-israel-civilian-deaths-urban-warfare-hamas/>

²⁴⁷ <https://twitter.com/UNHumanRights/status/1742863747683668418>; <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-160>

²⁴⁸ <https://twitter.com/ytirawi/status/1758376261628436523>

²⁴⁹ <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2024/02/widespread-destruction-israeli-defence-forces-civilian-infrastructure-gaza>

²⁵⁰ <https://twitter.com/YairWallach/status/1759572148559962424>

²⁵¹ <https://news.sky.com/story/israel-completes-construction-of-road-which-cuts-across-gaza-strip-13089556>

²⁵² https://twitter.com/Doron_Kadosh/status/1762434310831796618

²⁵³ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-reported-impact-day-113>

²⁵⁴ <https://www.haaretz.com/israel-news/2023-10-30/ty-article/.premium/israel-rescues-woman-soldier-kidnapped-to-gaza-by-hamas/0000018b-81cc-df47-a3df-ffcdcbdc0000> ; <https://www.nytimes.com/2024/02/11/world/middleeast/israel-gaza-hostages-rescued.html>

²⁵⁵ <https://www.cnn.com/2024/02/12/middleeast/israel-airstrikes-rafah-ground-offensive-looms-intl-hnk/index.html>

²⁵⁶ <https://www.ft.com/content/2e299603-2fed-4855-9694-9801008c48dc>

²⁵⁷ <https://www.ynet.co.il/news/article/rjzpo117da>

²⁵⁸ <https://twitter.com/tomashinyu3/status/1747651031737979233>

²⁵⁹ <https://www.ha-makom.co.il/post/revital-host-idf>

²⁶⁰ <https://www.cnn.com/interactive/2023/12/world/hostage-israel-amas-deal-dg/>

בזמן שהיו בעזה.²⁶¹ דובר הליכוד, ששוחח עם משפחות החטופים, הזהיר אותם מהפעלת לחץ לבחירות מוקדמות מכיוון ש"מערכת בחירות זה רע לחטופים" וש"בתקופה כזאת הרפוש שצף הוא רב".²⁶² יש עדויות נוספות שבני משפחות החטופים נמנעות מלבקר את הממשלה מחד שביקורת כזו תוביל להעברת בני המשפחה החטופים לסוף התור מבחינת סדר העדיפויות בשחרור.²⁶³ באמצע מרץ, ראש מטה מנהלת החטופים החליט לפרוש מתפקידו בשל תחושתו שהדרג המדיני לא עושה את הנדרש כדי להגיע לעסקת חטופים.²⁶⁴

הגדה המערבית

הגדה המערבית מושכת פחות תשומת לב בתקשורת ובשיח הציבורי. למרות זאת, המצב שם התדרדר במהירות מאז תחילת המלחמה. לפחות 15 קהילות של רועים/בדואים ננטשו בשל התקפות של מתנחלים (646 התקפות נרשמו מאז ה-7.10).²⁶⁵ בערך 4,000 פלסטינים בגדה איבדו את בתיהם ב-2023.²⁶⁶ מתנחלים הרגו מספר פלסטינים, ופצעו, גירשו, הטרידו והבריחו אחרים.²⁶⁷ בסך הכל כ-418 פלסטינים נהרגו בגדה מאז תחילת המלחמה.²⁶⁸ חצי מההרוגים בגדה מאז תחילת שנת 2023 (פי 4 מאשר ב-2022) נהרגו באירועים בהם לא תועדו עימותים חמושים. כך למשל סגן ראש עיריית ירושלים טען שהמטרה השתמשה בכדורים חיים וירתה במתפרעים פלסטיניים בתחילת אוקטובר, וכך הרגה חמישה מתושבי מזרח ירושלים.²⁶⁹ מאז ה-7.10, נפצעו בגדה 4,690 פלסטינים.²⁷⁰ מספר סרטונים מראים הרג של פלסטינים לא חמושים ולא מאיימים.²⁷¹ כששוטר מג"ב ירה למוות בילד פלסטיני בן 12 שירה זיקוק לאוויר, השר לביטחון לאומי הגיע לבקרו ושיבח את התנהלותו ואמר שמגיע לו צל"ש.²⁷² חיילי צה"ל מחופשים לעובדי מערכת הבריאות ולנשים מוסלמיות נכנסו לבית חולים בגדה המערבית והרגו שלושה מבוקשים בשנתם, כולל אחד שהיה משותק במשך כשלושה חודשים.²⁷³ סרטונים רבים מראים כוחות ישראליים מתעמרים בפלסטינים.²⁷⁴ מכים אותם,²⁷⁵ הורסים את רכושם²⁷⁶ או תשתיות ציבוריות,²⁷⁷ ומשחיתים סמלים פלסטיניים.²⁷⁸ תמונה אחת מציגה תיק מלא בכסף שנלקח כביזה.²⁷⁹ אחרת מראה חייל שחוגג את יום הולדתו(?) עם בלונים כשברקע פלסטיני כפות עם כיסוי עיניים שוכב על הרצפה.²⁸⁰ בסרטון אחד נראה שכוחות צה"ל חטפו או עצרו פלסטיני, הלבישו אותו במדים, אזקו את ידיו ורגליו בשרשראות ונראה שהשתמשו בו כבמגן אנושי.²⁸¹ גם כאן מוצגים סרטונים הומוריסטיים הקשורים להשפלה ודה-הומניזציה של פלסטינים.²⁸² מספר סרטונים אחרים מראים מתנחלים גונבים את רכושם של פלסטינים.²⁸³ תחקיר של הוול סטריט ג'ורנל מצא כי מאז ה-7.10 מתנחלים בנו

²⁶¹ <https://www.maariv.co.il/news/israel/Article-1061467>

²⁶² https://twitter.com/Bar_ShemUr/status/1757852992215056477

²⁶³ <https://www.ynet.co.il/news/article/bikutcon6>

²⁶⁴ <https://13tv.co.il/item/news/politics/security/sqpwpy-903972705/>

²⁶⁵ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-140> ;

<https://twitter.com/YehudaShaul/status/1758122975386014057>

²⁶⁶ <https://www.ochaopt.org/content/about-4000-palestinians-displaced-west-bank-2023>

²⁶⁷ <https://www.washingtonpost.com/investigations/2024/01/09/israel-settler-violence-qusra-west-bank/> ; למשל:

<https://www.newyorker.com/magazine/2024/03/04/israel-west-bank-settlers-attacks-palestinians>

²⁶⁸ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-140>

²⁶⁹ <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1754079208643420204>

²⁷⁰ <https://www.ochaopt.org/content/hostilities-gaza-strip-and-israel-flash-update-140>

²⁷¹ <https://twitter.com/ytirawi/status/1746987605034447294>

²⁷² <https://twitter.com/Kahlissee/status/17679763532383504> ; <https://twitter.com/itamarbengvir/status/1767860298432528673> ;

<https://twitter.com/origivati/status/1767806214254002619>

²⁷³ <https://www.reuters.com/world/middle-east/israeli-forces-kill-3-gunmen-west-bank-hospital-army-says-2024-01-30/>

²⁷⁴ <https://twitter.com/ytirawi/status/174144511833222937> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1748100280560845092> ;

<https://twitter.com/Mistaclim/status/1747358396519493874> ; <https://twitter.com/Mistaclim/status/1751689800254476390> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1760462497943839127> ; <https://twitter.com/ireallyhateyou/status/1765200009580925182>

²⁷⁵ <https://twitter.com/AdameMedia/status/1761508331598848224>

²⁷⁶ <https://twitter.com/ytirawi/status/1743038305581593033> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1756688401233817855>

²⁷⁷ <https://twitter.com/QudsNen/status/1751125745701671025>

²⁷⁸ <https://twitter.com/ytirawi/status/1768010284860416327>

²⁷⁹ <https://twitter.com/ytirawi/status/1756695309239939117>

²⁸⁰ <https://twitter.com/ytirawi/status/1758619734809928130>

²⁸¹ <https://twitter.com/TameeOliveFern/status/1752615765092815206>

²⁸² <https://twitter.com/ytirawi/status/1756696385510883830> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1756697908907233406> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1765313264324333905> ; <https://twitter.com/ytirawi/status/1765436458108653778> ;

<https://twitter.com/ytirawi/status/1765673191521874004>

²⁸³ <https://twitter.com/Mistaclim/status/1753732272816029757>

במהירות כבישים והתנחלויות נוספות בגדה המערבית. מדינת ישראל סירבה לבחון את ממצאי התחקיר של העיתון.²⁸⁴

פלסטינים רבים אחרים נעצרים בגדה המערבית. בחודש הראשון ללחימה נעצרו יותר מ-2,200 פלסטינים. מעל 2,000 הוחזקו במעצר מנהלי, ללא כתב אישום או משפט. אסירים אלו סבלו מעינויים ויחס משפיל על פי ארגון זכויות האדם אמנסטי.²⁸⁵ תוכן מקוון מאשש טענות אלו.²⁸⁶ תיאורים רבים שנתנו כלואים ששוחררו מעידים על התעללות מתמשכת מצד הסוהרים.²⁸⁷ אחד סיפר לאחרונה שמדי יום מאז ה-7.10 הסוהרים מאלצים את העצורים/אסירים לזחול בעודם עטופים בדגל ישראל, ודורשים מהם לנשק את דגל ישראל, תוך כדי הכאתם אם הם מסרבים לעשות זאת. בנוסף, הסוהרים השליכו את המזון שניתן לאסירים על הרצפה ודרכו עליו.²⁸⁸

מדיה, תעמולה והמלחמה (הערה)²⁸⁹

בשל מקום חלק זה יעסוק בעיקר במדיה הישראלית והאמריקאית, כמו גם בפעולות אחרות של מדינת ישראל שנועדו להגביל את השיח הציבורי.

הקדמה: תעמולה, הנקראת לעיתים גם דיפלומטיה ציבורית, נועדה להעביר מידע כדי להשפיע על תפיסות ציבור מסוים. תעמולה יכולה לכלול אמיתות, שקרים או כל מה שבאמצע. מדינות ושחקנים אחרים במאה ה-21 משתמשים בתעמולה באופן שגרתי. התעמולה של מדינת ישראל נקראת לעיתים קרובות הסברה.²⁹⁰

המלחמה הנוכחית מתאפשרת בשל מאמצי מדיה משמעותיים לעצב את השיח בישראל ובמערב – במדינות כמו ארה"ב, הממלכה המאוחדת (בריטניה) וגרמניה. ה-Intercept, למשל, הראה איך ישראל פעם אחר פעם "בוחרת נושא ודורשת את תשומת הלב העולמית אליו תוך כדי התעלמות מכל עניין אחר".²⁹¹ ישראל שולטת במדיה ובסיקור עליה כדי לתמוך בתעמולה שלה. למשל, הצנזור הישראלי קבע כבר בתחילת המלחמה איסור לדווח על 8 נושאים מבלי לאשרם לפני הפרסום. הצנזור כולל גם עיתונאים ישראלים וגם את עמיתיהם הבינלאומיים, שצריכים לחתום על מסמך שאומר שהם יפעלו על פי הוראות הצנזורה כדי לקבל ויזה כעיתונאים בישראל.²⁹² רשת CNN למשל הודתה שהיא מעבירה את כל הסיקור שלה בנושא עזה דרך המשרד שלה בירושלים, שבעצמו נמצא תחת סמכות הצנזורה הישראלית.²⁹³ באותו הזמן, ישראל גם מגבילה בחדות את גבולות השיח הציבורי המקובל. משטרת ישראל מדכאת הפגנות נגד המלחמה מאז תחילתה, לעיתים קרובות תוך שימוש באלימות יתרה.²⁹⁴ אזרחים פלסטינים בישראל לא קיבלו אישור להפגין בתחילת המלחמה בהסכמת בג"ץ,²⁹⁵ מצב שהשתפר רק באופן חלקי מאוחר יותר. ישראל גם הקשתה במכוון על בדיקות חיצוניות רשמיות בנושא זוועות ה-7.10, למשל ועדה שהובילה מועצת זכויות האדם של האו"ם.²⁹⁶

***

²⁸⁴ <https://www.wsi.com/video/series/in-depth-features/visual-evidence-shows-illegal-settler-construction-in-west-bank-surgin/BF11225B-45A7-430A-A39C-48336B5B8286>

²⁸⁵ <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2023/11/israel-opt-horrifying-cases-of-torture-and-degrading-treatment-of-palestinian-detainees-amid-spike-in-arbitrary-arrests/>

²⁸⁶ <https://twitter.com/ytirawi/status/1761463527489900685>

²⁸⁷ <https://www.haaretz.co.il/news/law/2023-12-30/ty-article/0000018c-b51e-d45c-a98e-bf5e7a340000>

²⁸⁸ <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-01-02/ty-article/.premium/0000018c-c6e5-d6c4-ab8d-e7f561840000>

²⁸⁹ בשל טבע העדויות, חלק זה עוסק בעיקר בשיח, בניגוד לשאר מסמך זה. האמת מאחוריו היא הרבה פחות ברורה. למרות האמור לעיל עשיתי כמיטב יכולתי להציג את העדויות באופן ביקורתי. אשמח לקבל ביקורת.

²⁹⁰

https://he.wikipedia.org/wiki/%D7%94%D7%AA%D7%A2%D7%9E%D7%95%D7%9C%D7%94_%D7%94%D7%99%D7%A9%D7%A8%D7%90%D7%9C%D7%99%D7%AA

²⁹¹ <https://theintercept.com/2024/02/07/gaza-israel-netanyahu-propaganda-lies-palestinians/>

²⁹² <https://theintercept.com/2023/12/23/israel-military-idf-media-censor/>

²⁹³ https://www.salon.com/2024/01/05/cnn-admits-it-runs-all-gaza-coverage-through-bureau-monitored-by-israeli-military-censor_partner/; <https://theintercept.com/2024/01/04/cnn-israel-gaza-idf-reporting/>

²⁹⁴ <https://www.972mag.com/israel-police-repression-protests-gaza/>

²⁹⁵ <https://www.haaretz.co.il/news/law/2023-11-16/ty-article/.premium/0000018b-d84e-dffa-adeb-fe4e97f50000>;

<https://www.haaretz.co.il/news/law/2023-11-08/ty-article/.premium/0000018b-af66-dedf-adab-ef76b2400000>;

<https://13tv.co.il/item/news/domestic/crime-and-justice/war-protest-903791798/>

²⁹⁶ <https://www.timesofisrael.com/government-forbids-doctors-from-speaking-to-un-group-investigating-oct-7-atrocities/>

השיח הישראלי מתעלם באופן עקבי כמעט לחלוטין מקולות פלסטיניים. כמעט ואין התייחסות לחוויות של אזרחים עזתים או לזוועות המלחמה בצד העזתי.²⁹⁷ במקום זאת, זויות ההסתכלות הדומיננטית שמוצגת לציבור הישראלי היא העמדה הרשמית של דובר צה"ל, שכמעט ולא מאתגרת על ידי התקשורת למרות מקרים רבים של חצאי אמיתות וסילופים מצד צה"ל במלחמה.²⁹⁸ למשל, למרות טענות ישראליות להרג של מספר רב של חמושי חמאס (13-10 אלף נכון לסוף פברואר-תחילת מרץ),²⁹⁹ המספר לא נבחן בתקשורת הישראלית, בעוד שתחקיר של ה-BBC מצא מעט מאוד עדויות לכך במאות סרטונים ששחרר דובר צה"ל, ומעט תמיכה למספר זה מהדיווחים של צה"ל עצמו עד אז.³⁰⁰ בתקשורת הישראלית, תשומת הלב למוות של אזרחים בעזה מצומצמת בעוד שההרס מוצג באופן נקי באמצעות הרס של בניינים מרחוק. רוב התקשורת הישראלית לא סיקרה את הזוועות ופשעי המלחמה שביצעו חיילי צה"ל בעזה, ואלו שכן סיקרו עשו זאת רק חודשים אחרי תחילת המלחמה. האיתגור העיקרי לנרטיב הדומיננטי בישראל בשפה העברית מגיע מתקשורת עצמאית כמו מגזין 972 והעין השביעית,³⁰¹ להם יש משאבים וקהל מעטים יחסית, כמו גם עמותות כגון בצלם וגישה.³⁰²

עמדת התקשורת הישראלית בעד המלחמה עוברת רציונליזציה והצדקה, ומקובלת באופן נרחב. המנכ"ל החדש של ערוץ 13 למשל אמר לעובדיו באמצע מרץ שהם צריכים לאחד את העם באמצעות בידוק והסברה.³⁰³ עיתונאי ישראלי חשוב אמר שהוא מאמין שעיתונאות צריכה לחזק את המורל הישראלי במהלך המלחמה.³⁰⁴ בהתאם, התקשורת הישראלית מעצימה קולות בעד המלחמה – וככאלו מוצגים כתומכים במטרות המדינה – בזמן שהיא משתיקה אחרים. לכן, עיתונאים ישראלים נמנעו מלדווח על אירועים של נפגעים מאש ידידותית.³⁰⁵ גם עיתון הארץ (הנוטה לשמאל בשיח הישראלי) חיכה חמישה חודשים עד שקרא להפסקת אש,³⁰⁶ למרות עדויות רבות מאוד למחיר ההומניטרי של המלחמה, הכרה רחבה בכך שראש הממשלה האריך את המלחמה בשל האינטרסים הפרטיים שלו, וחוסר היכולת של צה"ל להשיג את המטרות הצבאיות שהוצבו לו. במקרה אחר, כשבמאי ישראלי זכה בפרס עבור הסרט שלו והציג בנאום הזכיה שלו את האפרטהייד בישראל, ערוץ 11 כינה את הנאום אנטישמי³⁰⁷ בעוד שהארץ הציג לא פחות מארבעה מאמרים נגדו.³⁰⁸ הארץ גם לא איפשר לפלסטינית שהיא אזרחית ישראלית שכתבה כתבת דעה להשתמש במונח 'פלסטינים' לתאר אזרחים ישראלים – ושינה את המינוח ל'ערבים'.³⁰⁹ ערוץ 14 הציג מקרים חריגים יותר של קידום פייק ניוז וחזרה על טענות כוזבות. במקרה אחד, למשל, כדי להקטין את אחריותו של ראש הממשלה, שדרן פופולרי דן לעומק בכתבה שכביכול התפרסמה באטלנטיק על אירועי ה-7.10. תחקיר קצר מאוחר יותר גילה שמעולם לא פורסמה כתבה כזו באטלנטיק.³¹⁰ במקרה אחר הערוץ שידר ראיון עם קצין צה"ל ששיקר בבירור לגבי זוועות שראה בעוטף עזה, הרבה אחרי שזוועות אלו כבר הופרכו בתקשורת הישראלית.³¹¹

²⁹⁷ <https://hazmanhazeh.org.il/dehumanization-by-disregard/>; <https://www.the7eye.org.il/503665> ;

<https://www.kikar.co.il/journalism/s6bo7x>

²⁹⁸ <https://www.the7eye.org.il/501228> ; <https://www.haaretz.co.il/gallery/television/tv-review/2024-01-16/ty-article.highlight/0000018d-10f6-d71c-ad9f-53f6b2c90000>

²⁹⁹ <https://www.israelhayom.co.il/news/defense/article/15395367>; <https://www.ynet.co.il/blogs/118daysofwar/article/sksjxiv9a> ; <https://www.politico.eu/article/israels-netanyahu-says-he-will-defy-bidens-red-line-and-invade-rafah/>

³⁰⁰ The BBC found that only one of the 280 videos that the IDF uploaded to its website until 27 February showed what appeared as dead bodies of Hamas militants. The IDF referred in 160 posts to specified numbers of Hamas militants killed, reaching a total of 714. Other references were vague and therefore difficult to count. See <https://www.bbc.com/news/world-middle-east-68387864>

³⁰¹ <https://www.972mag.com/> ; <https://www.the7eye.org.il/>

³⁰² https://www.btselem.org/hebrew/press_releases/20231010_revenge_policy_in_motion_israel_committing_war_crimes_in_gaza ; <https://gisha.org/targeting-civilians-is-a-war-crime/>

³⁰³ <https://www.haaretz.co.il/gallery/media/2024-03-13/ty-article.premium/0000018e-38a2-d21d-a3ef-3be6160f0000>

³⁰⁴ <https://www.haaretz.co.il/opinions/2024-01-14/ty-article-opinion.premium/0000018d-0361-d832-a59d-17f7e2e50000> ; also <https://www.haaretz.co.il/gallery/media/2023-12-27/ty-article-magazine.premium/0000018c-a5c7-d97c-a9ec-bfc6d6d00000>

³⁰⁵ <https://www.the7eye.org.il/503392>

³⁰⁶ <https://www.haaretz.co.il/opinions/editorial-articles/2024-03-01/ty-article-opinion/0000018d-f607-da4e-adbf-f6b17c30000>

³⁰⁷ <https://www.haaretz.co.il/gallery/media/2024-02-26/ty-article.premium/0000018d-e6ee-d7f4-a3dd-e6ee92270000>

³⁰⁸ <https://www.haaretz.co.il/gallery/opinion/2024-02-28/ty-article-opinion.premium/0000018d-ef8e-d1e0-a1dd-ffffe46f0000>;

<https://www.haaretz.co.il/opinions/2024-02-28/ty-article-opinion.premium/0000018d-eedc-d7f4-a3dd-eedcb0040000>;

<https://www.haaretz.co.il/opinions/2024-03-05/ty-article-opinion.premium/0000018e-0b2c-d9cb-afdf-0bbc88e20000>;

<https://www.haaretz.co.il/gallery/opinion/2024-03-04/ty-article.premium/0000018e-0a17-d9cb-afdf-0a9f2b770000>

³⁰⁹ <https://youtu.be/WHCMVqN0re0?si=PIZXwSpzeJ4boVvYR&t=2430>

³¹⁰ <https://twitter.com/FakeReporter/status/1761696937256853788>

³¹¹ <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-01-21/ty-article.premium/0000018d-2bb4-daf5-a1bf-aff41ac80000>

התעמולה הישראלית כוללת אלמנטים מוסדיים שפועלים דרך המדינה.³¹² למרות הזוועות האמיתיות שתועדו במתקפת חמאס ב-7.10, גורמים ישראליים רשמיים הפיצו תכנים רבים שהתגלו כלא מהימנים או פייק. רוב ערוצי התקשורת הישראלים בחרו שלא ליידע את הציבור שתיאורים אלו הופרכו.³¹³ בשיחה עם נשיא ארה"ב ג'ו ביידן, ראש הממשלה עצמו הציג מידע לא מהימן כמו זה שחמאס "לקח עשרות ילדים, קשר אותם, שרף אותם, והוציא אותם להורג".³¹⁴ אשתו כתבה לג'ו ביידן (אשתו של נשיא ארה"ב) לגבי סיפור על חטופה שכביכול ילדה בעזה, סיפור שקיבל תמיכה ממדינת ישראל והתקשורת הישראלית שגם כן הוכח כפייק מאוחר יותר.³¹⁵ צה"ל קיבל וטען שיש לו עדויות ברורות על תינוקות להם ערפו את הראש, סיפור שהופרך מאוחר יותר.³¹⁶ סיפורים אחרים כמו עריפות ראשים של תינוקות או הוצאת תינוק מבטן אמו ודקירתו, הופצו וקיבלו תמיכה על ידי התקשורת ו/או הצבא, אבל התבררו כלא נכונים מאוחר יותר.³¹⁷ גם סיפורים לאחר תחילת המלחמה – כמו למשל הטענה הישראלית שמרכז הפיקוד הראשי של חמאס נמצא מתחת בית החולים שיפא – התבררו כלא נכונים.³¹⁸ יתרה מזו, התקשורת הישראלית חשפה שצה"ל ניהל מערכה חשאית לתעמולה כלפי אזרחים ישראלים בתחילת המלחמה. כחלק מקמפיין זה, הצבא פתח וניהל ערוץ טלגרם ששיתף באופן בלעדי בתכנים קשים שהגיעו ממקורות צה"ליים שהציגו את ההתעללות והדה-הומניזציה של הפלסטינים, בעיקר בתוך רצועת עזה.³¹⁹

מחקרים שונים ומומחים מצאו שבתקשורת האמריקאית יש הטיה מתמשכת נגד פלסטינים במשך כמה שנים.³²⁰ למשל, בדיקה של הסיקור של פלסטינים בתקשורת האמריקאית מצאה שרק מיעוט זעיר (פחות מ-2%) ממאמרי מערכת, דעה, ואורחים שעסקו בפלסטין בניו יורק טיימס ובוושינגטון פוסט (בין 2019-2019) נכתבו על ידי פלסטינים.³²¹ הסיקור התקשורת של תחילת המלחמה נשאר פרו-ישראלי בבירור.³²² למשל, תחקיר של הגרדיאן הראה שהסיקור של ה-CNN מוטה בחדות לטובת ישראל,³²³ ביקורת שעלתה גם בתוך הערוץ.³²⁴ באופן דומה, מחקר של ה-Intercept מצא שכבר בשלב מוקדם במלחמה, הסיקור של הפלסטינים בעיתונים החשובים ביותר בארה"ב ירד ככל שמספר הפלסטינים המתים עלה. מילים עם מטען רגשי חזק שימשו באופן לא פרופורציונלי לתאר את המיתות של ישראלים ולא את אלו של פלסטינים.³²⁵ השימוש בשפה כדי לטשטש את האחריות של ישראל ולשמר את תדמיתה תועד במשך תקופה ארוכה וממשיך לאורך המלחמה.³²⁶

³¹² <https://theintercept.com/2024/02/07/gaza-israel-netanyahu-propaganda-lies-palestinians/>

³¹³ <https://www.haaretz.com.il/news/politics/2023-12-03/ty-article-magazine/.premium/0000018c-2036-d21c-abae-76be08fe0000> ; https://twitter.com/moshe_arveh/status/1750418165736100294

³¹⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=rq5hTirpL9s>

³¹⁵ <https://news.walla.co.il/item/3623538> ; <https://www.youtube.com/watch?v=LScqOF48h34> ;

<https://www.maariv.co.il/news/health/Article-1067610> ; תחקיר כאן: <https://www.haaretz.com/israel-news/2023-12-04/ty-article-magazine/.premium/hamas-committed-documented-atrocities-but-a-few-false-stories-feed-the-deniers/0000018c-34f3-da74-afce-b5f5be24f0000>

³¹⁶ <https://twitter.com/i/broadcasts/1MYGNorgjLw> ; <https://theintercept.com/2024/02/07/gaza-israel-netanyahu-propaganda-lies-palestinians/>

³¹⁷ <https://twitter.com/Israel/status/1717553687025815817> ; <https://www.mako.co.il/culture-articles/Article-cdbeed08ded1b81027.htm> ;

<https://www.news1.co.il/Archive/001-D-475197-00.html> ; <https://www.maariv.co.il/news/israel/Article-1043930> ;

<https://twitter.com/IDF/status/1716462311370633484>

³¹⁸ <https://www.nytimes.com/2023/11/17/us/politics/israel-al-shifa-hospital-hamas-evidence.html> ;

<https://www.washingtonpost.com/world/2023/12/21/al-shifa-hospital-gaza-hamas-israel/>

³¹⁹ <https://www.haaretz.com.il/news/security/2024-01-16/ty-article-magazine/.premium/0000018c-e8c1-d765-ab9d-f8fd29800000> ;

<https://www.haaretz.com.il/news/security/2024-02-04/ty-article/.premium/0000018d-7042-dd6e-a98d-f462d6a00000> ;

³²⁰ הפניות רבות כאן: <https://palestine.beehiiv.com/p/new-york-times-implicit-plausible-genocide> ;

<https://newrepublic.com/article/171286/new-york-times-israel-coverage-history-netanyahu>

³²¹ <https://www.972mag.com/us-media-palestinians>. הנישן כלל אחוז גבוה יותר (10.5%) הניו רפליק לא כלל מאמרים כאלו שנכתבו על ידי פלסטינים.

³²² <https://www.columblog.com/p/massacred-vs-left-to-die-documenting>

³²³ <https://www.theguardian.com/media/2024/feb/04/cnn-staff-pro-israel-bias>

³²⁴ <https://theintercept.com/2024/03/01/cnn-christiane-amanpour-israel-gaza-coverage/>

³²⁵ <https://theintercept.com/2024/01/09/newspapers-israel-palestine-bias-new-york-times/>

³²⁶ <https://palestine.beehiiv.com/p/new-york-times-implicit-plausible-genocide> ;

<https://twitter.com/AssalRad/status/1763453379811098672> ; <https://twitter.com/AssalRad/status/1764012307385053635> ;

<https://twitter.com/AssalRad/status/1764815517548994866> ; <https://twitter.com/AssalRad/status/1764752005673984066> ;

<https://twitter.com/AssalRad/status/1763254348942037335> ; <https://twitter.com/AssalRad/status/1762992473067130934> ;

<https://twitter.com/AssalRad/status/176197931779824767> ; <https://twitter.com/AssalRad/status/1767686506939068845> ; מחברת

הטוויטים האלו מציגה דוגמאות רבות אחרות.

התקשורת האמריקאית גם נמנעה בגדול מתחקירים של אירועים שעשויים להציג את ישראל באור שלילי. כך למשל ארגון FAIR להגנות ודיוק בסיקור תקשורתי מצא כי התקשורת האמריקאית מונעת מהציבור האמריקאי מידע על נפגעים ישראלים מאש ידידותית באירועי ה-7.10 – מידע שקיבל תשומת לב רבה יחסית בשיח הישראלי.³²⁷ באופן ספציפי, העבודה העיתונאית של רונן ברגמן – שעובד גם עבור ידיעות אחרונות וגם עבור הניו יורק טיימס – כוללת תחקירים של אירועים כאלו בעבודתו בידיעות אחרונות אבל לא בעבודתו עבור הניו יורק טיימס.³²⁸ הניו יורק טיימס לא סיקר או סיקר בקצרה סיפורים שליליים אחרים עבור ישראל כמו מדיניות האש של צה"ל ברצועה, אחריות ישראל בהרעבת פלסטינים, או העינויים שעברו מעוכבים.³²⁹ במקום זאת, סיפור גדול שעסק באונס ההמוני של חמאס במהלך ה-7.10 קיבל משאבים יוצאי דופן – כולל תקציב לראיין מעל 150 בני אדם³³⁰ – והיזמה לעשותו הייתה של העיתון עצמו. באופן בלתי מוסבר, הכתבה ניתנה לקצינת מודיעין ישראלית לשעבר ללא שום רקע בכתיבה עיתונאית, שאף עשתה לייק לטוויט שקרא "להפוך את רצועת עזה לבית מטבחיים".³³¹ לאחר פרסום התחקיר, מדיה עצמאית כמו גם ה-Intercept מצאו שורה ארוכה של בעיות מהותיות עם התחקיר ואופן הביצוע שלו.³³²

היחס לאונר"א כמקרה של הטיה בייצוג תקשורתי

מקרה אחד של פעולות האסטרטגיה התקשורתית של ישראל היא היחס לאונר"א, הגוף באו"ם שאחראי על התמיכה בפליטים פלסטינים. ביום בו הדין הבינלאומי לצדק קבע שניתן לטעון שישאל מבצעת רצח עם בעזה (ה-26 בינואר), ישראל טענה ש-12 עובדי אונר"א השתתפו בהתקפות נגד ישראל ב-7.10.³³³ כמעט מיד, 16 מהתורמים של אונר"א – מדינות מערביות – הצהירו שהן יפסיקו את התמיכה באונר"א.³³⁴ התקשורת הישראלית והמערבית עקבו אחרי סיפור אונר"א עם סיקורים ודיונים, וכך העלימו את הסיפור החשוב יותר של בית הדין הבינלאומי לצדק. למרות שעד כה ישראל לא הציגה עדויות ציבוריות כלשהן לתמוך בטענותיה,³³⁵ כתבת תחקיר בערוץ 4 הבריטי חשפה את המסמך שישאל כביכול שלחה למדינות שתורמו לאונר"א. המסמך עצמו היה קצר מאוד. הוא לא כלל הוכחות כלשהן, וכלל רק שורה אחת ביחס לכל אחד מ-12 עובדי אונר"א שכביכול השתתפו בטבח.³³⁶ מסמך מודיעיני אחר ששחררה ישראל גם כן לא כלל תימוכין.³³⁷ נכון לזמן הכתיבה, ראש אונר"א טען שלמרות בקשות חוזרות ונשנות ישראל לא שיתפה פרטים לגבי ההאשמות איתו או עם ארגונו.³³⁸ טענות אחרות של ישראל מעולם לא הגיעו לאונר"א אלא ישירות לתקשורת.³³⁹ על פי סוכנות מודיעין אמריקאית, המעורבות של מעט עובדי אונר"א ב-7.10 הוערכה ב"ביטחון נמוך".³⁴⁰ העדויות החלשות שתמכו בטענה הישראלית הובילה חלק מהתורמות לאונר"א שהפסיקו את תמיכתן להחזיר את התמיכה בתחילת מרץ.³⁴¹ מדינות אחרות התכוננו לעשות זאת גם כן.³⁴² על פי תחקיר

³²⁷ <https://fair.org/home/shielding-us-public-from-israeli-reports-of-friendly-fire-on-october-7/>; גם

<https://theintercept.com/2024/02/27/zaka-october-7-israel-hamas-new-york-times/>

³²⁸ <https://fair.org/home/shielding-us-public-from-israeli-reports-of-friendly-fire-on-october-7/>

³²⁹ <https://palestine.beehiiv.com/p/new-york-times-implicit-plausible-genocide>

³³⁰ <https://www.nytimes.com/2023/12/28/world/middleeast/oct-7-attacks-hamas-israel-sexual-violence.html>

³³¹ <https://theintercept.com/2024/02/28/new-york-times-anat-schwartz-october-7/>. האחיין של השותף שלה עבד איתה, ביחד עם כתב ותיק יותר.

³³² <https://theintercept.com/2024/02/28/new-york-times-anat-schwartz-october-7/>; <https://theintercept.com/2024/03/04/nyt-october-7-sexual-violence-kibbutz-beeri/>; <https://www.npr.org/2024/03/06/1236130609/new-york-times-hamas-attacks-israel-palestine>; <https://jacobin.com/2024/02/new-york-times-anti-palestinian-bias>

³³³ <https://www.nytimes.com/2024/01/26/world/middleeast/un-aid-israel-oct-7-attacks.html>

³³⁴ <https://www.theguardian.com/world/2024/mar/01/unrwa-funding-pause-employees-october-7-hamas-attack-claims-no-evidence-un>

³³⁵ <https://www.reuters.com/world/middle-east/israel-presents-video-allegedly-showing-un-aid-worker-taking-body-israeli-oct-7-2024-02-17/>

³³⁶ <https://twitter.com/DrSakriKaia/status/1754685268454785074>

³³⁷ <https://www.scribd.com/document/702738861/Swords-of-Iron-UNRWA-Hamas-Relations>; עם סקירה של האופן שבו המדיה התמודדה עם

<https://responsiblestatecraft.org/unwra-hamas-israel/> הטענות של ישראל כאן:

³³⁸ <https://www.haaretz.com/israel-news/2024-02-20/ty-article-magazine-premium/unrwa-chief-waiting-for-israels-evidence-on-hamas-infiltration-of-gaza-employees/0000018d-c5fc-db3b-a9cf-cdfdf5a0000>; <https://twitter.com/UNLazarini/status/1760764594644013287>

³³⁹ <https://www.un.org/unisipal/document/unrwa-claims-versus-facts-press-release-26feb2024/>

³⁴⁰ <https://www.wsi.com/world/middle-east/u-s-finds-claims-that-u-n-aid-agency-staff-took-part-in-hamas-attack-credible-957b747e>

³⁴¹ <https://www.bbc.com/news/world-us-canada-68518468>; <https://twitter.com/Kahlissee/status/1763587426163798282>;

<https://www.reuters.com/world/unrwa-donors-likely-resume-funding-soon-norway-says-2024-03-06/>;

<https://www.reuters.com/world/eu-holds-back-part-unrwa-payment-boosts-palestinian-aid-2024-03-01/>

³⁴² <https://www.middleeasteye.net/news/war-gaza-uk-unrwa-plan-place-resume-funding>; <https://www.smh.com.au/world/middle-east/us-french-military-shoot-down-houthi-drones-after-attack-on-carrier-warships-20240310-p5fb5h.html>;

https://www3.nhk.or.jp/nhkworld/en/news/20240228_10/

אונר"א שהודלף, ישראל הפעילה לחץ על עובדי אונר"א בעזה להצהיר באופן שקרי שלאונר"א יש קשר לחמאס ושצוות אונר"א השתתף בהתקפות ה-7.10. עובדי אונר"א הוכו באופן קשה, עונו וקיבלו אימים שמשפחותיהם ייפגעו.³⁴³

גורמים רשמיים בישראל הצהירו שהם רוצים לסגור את אונר"א במשך זמן רב.³⁴⁴ לאחרונה, ישראל הצהירה שוב על כוונה זו,³⁴⁵ ממצא שרומז לכך שהיא משתמשת בטענותיה הנוכחיות נגד אונר"א למטרה זו. במלחמה האחרונה ישראל והתקשורת הישראלית קבעו או רמזו שיש קשר בין אונר"א לבין חמאס, אבל התקשורת הישראלית לא בחנה את ממצאי הצבא באופן עצמאי, ולא הציגה עובדות כמו הביקורות התכופות שאונר"א עוברת בתוך האו"ם,³⁴⁶ או יידעה את הציבור הישראלי שכל עובדי אונר"א קיבלו אישור מישראל לעבוד בסוכנות (כולל אישור מחדש מדי שנה, ובדיקה פעמיים בשנה מול רשימות של מועצת הביטחון של האו"ם).³⁴⁷ אונר"א אף פיטרה בעבר מספר עובדים לאחר שנמצא קשר בינם לבין חמאס.³⁴⁸ יתרה מזו, סגירת אונר"א תחמיר באופן משמעותי את המשבר ההומניטרי בעזה, בעוד שדיונים בתקשורת הישראלית לא כוללים תוכנית ברורה להענקת סיוע חלופי לעזתיים.

כפי שאני מקווה שהצגתי באמצעות העדויות למעלה, המצב בעזה הוא קטסטרופה מזעזעת שממשיכה להתפתח לנגד עינינו. המעט שביכולתי לעשות בעניין הוא לאסוף מידע ולהציג את הדברים כפי שאני מבין אותם.

כְּשֶׁהֲרָשַׁע בָּא כְּמוֹ גֶשֶׁם נּוֹפֵל / בְּרִטּוֹלֵט בְּרִכַּת

כְּאֶחָד הַמְבִיא מִכְתָּב חֲשׂוֹב לְאֶשְׁנֵיב לְאַחַר שְׁעוֹת-
הַקְּבֵלָה: הָאֶשְׁנֵיב כְּבָר נֶעוּל.

כְּאֶחָד הָרוֹצֵה לְהִזְהִיר אֶת הָעִיר מִפְּנֵי שְׁטָפוֹן: אֶבֶל
הוּא מְדַבֵּר לְשׁוֹן אַחֲרָת. אֵין מְבִינִים אֶת דְּבָרָיו.
כְּקִבְצוֹ, הַדּוֹפֵק בְּפֶעַם הַחֲמִישִׁית בְּאוֹתָהּ דָּלַת שְׁבָה כְּבָר
קִבֵּל אֶרְבַּע פְּעָמִים: הוּא רָעַב בְּפֶעַם הַחֲמִישִׁית.
כְּאֶחָד שֶׁדָּמּוּ זֶרֶם מִתּוֹךְ פְּצַע וְהוּא מְחַכֶּה לְרוֹפֵא:
דָּמוֹ מִמְּשִׁיד לְשִׁתּוֹ.

כְּדָ בָּאִים אֲנַחְנוּ וּמְסַפְּרִים שְׁעָשׂוּ לָנוּ מַעֲשִׂים
שֶׁלֹּא יֵעָשׂוּ.

כְּשֶׁסָּפַר לְרֵאשׁוֹנָה, שֶׁיִּדְיִינוּ נִשְׁחַטִּים בְּהַדְרָגָה
קָמָה זְעָקָה שֶׁל פְּלִצוֹת. אִזּוֹ נִשְׁחַטוּ מֵאָה. אֶבֶל
כְּאֶשֶׁר נִשְׁחַטוּ אֶלְף וְלִשְׁחִיטָה לֹא הָיָה סוּף, נְפוּצָה
הַשְׁתִּיקָה.
כְּשֶׁהֲרָשַׁע בָּא כְּמוֹ גֶשֶׁם נּוֹפֵל, אֵישׁ אֵינוֹ קוֹרֵא עוֹד:
עֲצֵר!

כְּשֶׁהֲפִשְׁעִים נֶעְרָמִים, הֵם נֶעֱשִׂים בְּלִתֵּי-נְרָאִים.
כְּשֶׁהֲסָבֵל נֶעֱשָׂה לְלֹא-נֶשָׂא, אֵין שׁוֹמְעִים
עוֹד אֶת הַצְּעָקוֹת.
גַּם הַצְּעָקוֹת נוֹפְלוֹת כְּגֶשֶׁם-קִיץ.

³⁴³ https://www.timesofisrael.com/liveblog_entry/unrwa-report-says-israel-coerced-some-agency-employees-to-falsely-admit-hamas-links/

³⁴⁴ <https://www.youtube.com/watch?v=h0bMANfCOBQ>; <https://jewishcurrents.org/the-campaign-to-abolish-unrwa>

³⁴⁵ <https://www.kikar.co.il/israel-news/sa71dg>; <https://www.haaretz.co.il/news/politics/2024-03-11/ty-article/.premium/0000018e-2dbc-d468-a9ff-2fbdafa0000>

³⁴⁶ <https://www.unrwa.org/who-we-are/frequently-asked-questions> [under oversight of UNRWA spending];

https://youtu.be/LA_xtBh3eLw?si=DXUkq3gct46VbE9O&t=445

³⁴⁷ <https://www.un.org/unispal/document/unrwa-claims-versus-facts-press-release-26feb2024/>; <https://jewishcurrents.org/the-campaign-to-abolish-unrwa>

³⁴⁸ <https://www.nytimes.com/2024/02/10/world/middleeast/unrwa-hamas-gaza.html>